Regionledningskontoret
Mikael Löwenhielm

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2023-09-26

RS 2023-0407

Regionstyrelsen

Delårsrapport per augusti 2023 för Region Stockholm

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsrapport per augusti 2023 för Region Stockholm godkänns.

2. Årsredovisningarna för 2022 för Stiftelsen Cancercentrum Karolinska, Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin, Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, Stiftelsen Flemingsbergs Science, Stockholms Konserthusstiftelse, Stiftelsen Stockholm läns Äldrecentrum och Stiftelsen Clara samt slutredovisningen för 2022 för Stiftelsen Stockholms läns museum läggs till handlingarna (RS 2023-0304).

3. Styrelsen för Stiftelsen Cancercentrum Karolinska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022 (RS 2023-0304).

4. Styrelsen för Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022 (RS 2023-0304).

Sammanfattning

Region Stockholm redovisar ett resultat per augusti 2023 på -359 miljoner kronor, en positiv avvikelse mot budget med på 1 901 miljoner kronor.

Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till -2 013 miljoner kronor, vilket är 1 443 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat. Den positiva avvikelsen mot budget förklaras främst av ökade skatteintäkter. Dessutom är kostnader för att hantera risker kopplat till skatteintäktsutveckling, inflationseffekter och oväntade kostnader lägre, vilket höjer prognostiserat resultat. Samtidigt ökar kostnaden för personal med anledning av inflationseffekter på lönerörelse, fler anställda och pensioner. Därtill leder inflationen till prisökningar inom hälso- och sjukvården.

Resultatprognosen för hälso- och sjukvården uppgår till -1 878 miljoner kronor, vilket avviker från budget med -2 174 miljoner kronor. Främsta orsaken till den negativa budgetavvikelsen är inflationen som har lett till ökade personalkostnader och prisökningar. För att hantera den höga

kostnadsutvecklingen har sjukhusen tagit fram åtgärdsprogram för att nå en ekonomi i balans. Bland åtgärderna ingår bland annat ett restriktivare nyttjande av inhyrd bemanning.

Kollektivtrafiken prognostiserar ett resultat på -643 miljoner kronor, vilket är 523 miljoner kronor bättre än budget. Den positiva budgetavvikelsen förklaras av lägre kostnader för köpt trafik, med anledning av incitament och viten för ej utförd trafik.

Enligt den senaste skatteprognosen justerades de samlade skatteintäkterna upp till 96 511 miljoner kronor för helåret, vilket är 2 309 miljoner kronor bättre än budget.

Upparbetningsgraden för investeringar uppgick under perioden januari till och med augusti till 45 procent. För helåret prognosticeras investeringsutfallet bli lägre än budget med en upparbetningsgrad på 88 procent. Detta beror på förseningar i investeringar som uppstått då arbetet under perioder har pausats till följd av onormala prisökningar för till exempel material och el. Därtill har omvärldsläget med inflation, leveransproblem samt material och resursbrist lett till förseningar.

I ärendet ingår beslut om årsredovisning 2022 för Region Stockholms verksamhetsstiftelser (RS 2023-0304).

Bakgrund
Region Stockholm ska avge en delårsrapport per den 31 augusti 2023. Delårsrapporten omfattar hela Region Stockholms verksamhet. I rapporten beskrivs väsentliga händelser under perioden januari till och med augusti. Därutöver innehåller den en uppföljning av aktuella indikatorer. Det övergripande ekonomiska resultatet inklusive investeringar samt produktion och konsumtion analyseras. I delårsrapporten görs även en uppföljning av verksamheterna hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik.

I ärendet har Region Stockholms nämnder och bolags delårsrapporter diarieförts, vilka innehåller mer detaljerad information om verksamheten och ekonomiskt utfall.

Delårsrapport per augusti 2023

1. Verksamhet och väsentliga händelser under perioden 4
1.1 Utmanande ekonomiskt läge.....4

1.2 Gemensam åtgärdsplan och stärkt styrning av hälso- och sjukvården....4
1.3 Ny förlossning på Sankt Görans sjukhus....5
1.4 Region Stockholm tar över ambulanssjukvården i egen regi....6
1.5 Hög ranking för Karolinska Universitetssjukhuset....6
1.6 Resandet inom kollektivtrafiken....6
1.7 Stöd till Ukraina samt stärkt arbete med beredskapsfrågor....7
1.8 Bra betyg för Region Stockholm när det gäller klinisk forskning samt universitetssjukvården....7
1.9 Positiva resultat för Region Stockholms miljö- och klimatarbete...8
1.10 Utmärkelser....9
2. Regionkoncernen....10
3. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning....10
3.1 God ekonomisk hushållning....11
3.2 Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet....12
3.3 En hållbar regional utveckling....18
3.4 God och hållbar arbetsgivare....23
4. Ekonomiskt resultat....25
4.1 Resultat Region Stockholm....25
4.2 Resultat nämnder och bolag....29
4.3 Investeringar....33
5. Ekonomisk redovisning....37
5.1 Resultaträkning....37
5.2 Balansräkning....38
5.3 Kassaflödesanalys....40
6. Hälso- och sjukvård....42
6.1 Övergripande om hälso- och sjukvård....42
7. Kollektivtrafik....47
7.1 Övergripande om kollektivtrafik....47
8. Redovisningsprinciper....50
Beslutsexpediering....51

1. Verksamhet och väsentliga händelser under perioden

Varje dag, dygnet runt ansvarar Region Stockholm för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling i Stockholms län. Region Stockholm har också i uppdrag att bidra till kulturlivet i länet.

Prioriterade områden under perioden januari till och med augusti har varit att hantera ett utmanande ekonomiskt läge samt en stärkt samordning och styrning, bland annat av den egenägda vården. Ett säkerhetsmässigt försämrat omvärldsläge har föranlett ett förstärkt arbete med civil beredskap.

1.1 Utmanande ekonomiskt läge

Sverige har gått in i ett nytt ekonomiskt läge. Inflationen är kvar på en hög nivå, räntorna stiger och bostadsbyggandet bromsar in. Det finns tecken på att arbetsmarknaden börjar vika. Region Stockholm likväl som övriga regioner i landet befinner sig på grund av detta i ett utmanande ekonomiskt läge. Inflationen har under året lett till en kraftig ökning av pensionskostnader, och en ökning av kostnader för personal, material samt för externt köpt hälso- och sjukvård.

I samband med remittering av förslag till budget 2023 beskrev akutsjukhusen betydande prognosticerade underskott för 2023 till följd av strukturella problem. Det enda undantaget var S:t Eriks Ögonsjukhus. Med anledning av detta fattade regionfullmäktige i mars beslut om en varaktig förstärkning på två miljarder till akutsjukhusen i Region Stockholm (RS 2022-0638).

Samtidigt har Karolinska Universitetssjukhuset, Danderyds sjukhus, Södersjukhuset, Södertälje sjukhus och Stockholm läns sjukvårdsområde fått i uppdrag att ta fram en gemensam åtgärdsplan för att effektivisera verksamheten, sänka kostnadsnivån och påskynda omställningen mot en ökad andel primärvård (RS 2022-0638).

1.2 Gemensam åtgärdsplan och stärkt styrning av hälso- och sjukvården

Arbetet med den gemensamma åtgärdsplanen har, bedrivits i fyra gemensamma områden: kapacitetsplanering, minskad inhyrning,

omställning till primärvård samt minskad administration. Några av de aktiviteter som pågår eller har genomförts under året är en implementering av en gemensam kapacitetsplaneringsmodell. För att minska beroendet av inhyrd personal har samtliga direktupphandlingar avslutats och ett nytt regiongemensamt ramavtal har implementerats. Under perioden januari till augusti minskade kostnaden för inhyrd personal med 144 miljoner kronor jämfört med 2022. De största minskningarna finns hos Södersjukhuset som minskade sina kostnader med 83 miljoner kronor samt Karolinska Universitetssjukhuset som minskade sina kostnader med 39 miljoner kronor.

Därtill har administrativa områden och resurser som kan samordnas mellan organisationerna identifierats. Automatisering av administrativa processer genom RPA[1] är ett annat pågående arbete inom flera verksamheter. En av åtgärderna som syftar till en ökad andel primärvård handlar om att primärvården i större utsträckning ska kunna konsultera specialister på sjukhus.

Region Stockholm har tillsatt en parlamentarisk utredning som undersöker hur den egenägda vården kan styras mer effektivt och hur samverkan mellan olika delar av vården kan ökas (RS 2023-0146). Utredningen har en parlamentarisk arbetsgrupp knuten till sig med representanter från regionfullmäktiges samtliga partier för att skapa förutsättningar för beslut som kan bli hållbara på sikt.

Den första delen av utredningen redovisades i juni 2023 och beskrev hur den egenägda vården styrs idag samt alternativa modeller för hur den egenägda vården kan styras i Region Stockholm. Delrapporten har varit ute på remiss till berörda nämnder och bolag. Slutrapporten ska ge ett konkret förslag till styrning av Region Stockholms egenägda vårdgivare, samt förslag till nödvändiga beslut samt eventuellt behov av fortsatt utredning inom vissa delområden.

1.3 Ny förlossning på Sankt Görans sjukhus

Den nya förlossningskliniken, BB S:t Göran, öppnade den 1 april på S:t Görans sjukhus i Stockholm. Kliniken är ett viktigt tillskott i länets förlossningsvård. BB S:t Göran kommer inledningsvis att ha plats för cirka 2 000 förlossningar per år och förlossningsvård finns nu på sju sjukhus i Region Stockholm.

[1] RPA är en programmerad mjukvara som används för att automatisera uppgifter som annars skulle utföras av personal

1.4 Region Stockholm tar över ambulanssjukvården i egen regi

Region Stockholm kommer att successivt gå över till att driva all ambulanssjukvård och jour- och akutläkarverksamhet i egen regi. Formellt beslut om detta fattades i hälso-och sjukvårdsnämnden den 29 augusti, (RS 2023–0665). De upphandlade avtalen fasas ut och uppdraget kommer att hanteras av Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB), som är regionens egna bolag för så kallade prehospitala tjänster.

1.5 Hög ranking för Karolinska Universitetssjukhuset

Karolinska Universitetssjukhuset har rankats som det sjätte bästa sjukhuset i världen och det högst rankade sjukhuset i Europa, enligt en årlig rankning av tidskriften Newsweek. Rankningen baseras på fyra källor: rekommendationer från experter inom hälsosektorn, patientenkäter, kvalitetsmått och patientbedömningar av behandlingens nyttor och livskvalitet efter vård.

1.6 Resandet inom kollektivtrafiken

Resandet i kollektivtrafiken har minskat till följd av covid-pandemin, men en gradvis ökning har skett sedan restriktionerna släpptes i februari 2022 och resandet har därefter stabiliserat sig på en lägre nivå än tidigare. Under våren har kampanjen ”Åk med oss i stället”, riktad till bilister, genomförts. Resenärerna har informerats om att det är oförändrade biljettpriser i SL-trafiken under 2023. Även i år fick ungdomar mellan 12 och 18 år resa kostnadsfritt med SL under sommarlovet.

Ett nytt, modernt, och användarvänligt biljettsystem som gör det enklare att resa i SL-trafiken har lanserats. Genom den nya generationens system kan resenärerna köpa biljett på en mängd olika sätt: med mobil, betalkort, direkt på nätet, eller via ombud och servicedisk – och välja att blippa biljetten med mobilen eller det nya gröna SL-kortet. Även den efterfrågade tjänsten som möjliggör att köpa fler enkelbiljetter i ett köp i SL-appen har lanserats, liksom möjligheten att där även köpa Waxholmsbolagets biljetter.

Kollektivtrafiken har påverkats av störningar inom framför allt pendeltågstrafiken främst på grund av personalbrist hos MTR. Under tiden Trafikverket stängde av sträckan Stockholm City – Jakobsberg (1 juli–14 augusti) för planerade banarbeten fick pendeltågstrafiken mellan Jakobsberg och Bålsta ersättas med buss.

Keolis Sverige AB har fått uppdraget att köra SL:s busstrafik i Bromma, Solna, Sundbyberg och Sollentuna från augusti 2024. Nya avtal för färdtjänsten är i drift sedan 1 april.

1.7 Stöd till Ukraina samt stärkt arbete med beredskapsfrågor

Ända sedan inledningen av kriget i Ukraina har Region Stockholm bidragit med stödinsatser i form av bland annat utrustning. För att fortsatt hantera insatser, biståndsförfrågningar och andra frågor kopplade till kriget, har en särskild samordnare för Ukraina utsetts. Bland insatser som har gjorts under året kan nämnas skänkandet av utrustning till sjukvården, bland annat en ambulans, två transportbilar, donation av en blodbuss samt, via EU-kommissionen, donation av 14 kollektivtrafikbussar

Region Stockholm ansvarar för att hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken fungerar även i en krissituation och vid höjd beredskap. Sverige har gått från att vara ett legitimt mål till att vara ett prioriterat mål för terrorattentat. Säkerhetspolisen har därför höjt terrorhotnivån till en fyra på den femgradiga skalan vilket innebär ett högt hot.

Med anledning av det försämrade säkerhetsläget har Region Stockholm förstärkt arbetet med civil beredskap. Detta arbete innefattar bland annat kompetenshöjning, krigsplacering, säkerhetsskydd, försörjningsberedskap och en robust IT i Region Stockholms verksamheter.

1.8 Bra betyg för Region Stockholm när det gäller klinisk forskning samt universitetssjukvården

Samverkansorganisationen Karolinska Institutet-Region Stockholm har fått bra betyg från Vetenskapsrådet när det gäller klinisk forsknings samhälls- och patientnytta. Vetenskapsrådet har bedömt tre områden: vetenskaplig produktion, forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt förutsättningar för forskningen. KI-Region Stockholm får bedömningen ”mycket hög kvalitet” när det gäller vetenskaplig produktion samt ”god–hög kvalitet” för de andra två områdena.

Utvärderingen är betydelsefull för fördelningen av statliga ALF-medel[2]. Karolinska Institutet och Region Stockholm har gemensamt arbetat för att

[2] ALF-avtalet är ett avtal mellan staten och de sju regioner som ansvarar för läkarutbildning. Avtalet reglerar samarbetet inom områdena utbildning av läkare, klinisk forskning och utvecklingen av vården.

ytterligare stärka den kliniska forskningen och utvecklingen av vården i regionen.

Samverkansorganisationen Karolinska Institutet-Region Stockholm får även toppbetyg i Socialstyrelsens utvärdering av universitetssjukvården. Forskning är Stockholmsregionens starkaste område, men även innovation, pedagogisk utbildning och samverkan med patienter och närstående lyfts fram.

1.9 Positiva resultat för Region Stockholms miljö- och klimatarbete

Region Stockholms miljö- och klimatarbete tar tydliga kliv framåt. En ny rapport visar bland annat att regionen uppnådde nivån 56 procent förnybara drivmedel i all kollektiv sjötrafik år 2022, en ökning från 20 procent 2019. Detta trots att det länge varit svårt att få fram förnybara drivmedel inom området.

Region Stockholm har en ambition att ligga i framkant när det handlar om miljö- och klimatarbete. Rapporten Miljöarbetet i regionerna - öppna jämförelser, som har tagits fram av Regionernas miljöchefer och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, visar nu att regionen är på god väg. I de flesta fall axlar Region Stockholm ett ledarskap i miljö- och klimatomställningsarbetet. I rapporten framgår bland annat att Region Stockholm har en stor andel förnybara drivmedel inom kollektivtrafiken, mer än 96 procent 2022, vilket kan jämföras med 55 procent år 2009.

Även inom sjöfarten har andelen förnybara drivmedel ökat, trots att den lägre beskattningen gör att priset på fossila drivmedel är lägre inom sjöfarten. En effektivare energianvändning bland regionernas verksamheter har också minskat både resursanvändning och klimatpåverkan. Enligt rapporten sparar denna energieffektivisering uppåt en halv miljard kronor per år för alla regioner tillsammans jämfört med 2009. Region Stockholm har gått från att ha den högsta energianvändningen bland regionerna 2009 till att idag ligga runt snittet i riket.

Rapporten visar också positiva resultat inom livsmedelsområdet. Enligt regeringens handlingsplan för en nationell livsmedelsstrategi ska 60 procent av livsmedelskonsumtionen inom offentlig sektor utgöras av ekologiska livsmedel senast 2030. Med en andel ekologiska livsmedel på mer än 53 procent är Region Stockholm nära att nå detta mål.

En effektivare energianvändning bland regionernas verksamheter har också minskat både resursanvändning och klimatpåverkan. Enligt rapporten sparar denna energieffektivisering uppåt en halv miljard kronor per år för alla regioner tillsammans jämfört med 2009. Region Stockholm har gått från att ha den högsta energianvändningen bland regionerna 2009 till att idag ligga runt snittet i riket.

I rapporten framgår också att regionernas klimatpåverkan från utsläpp av medicinska gaser har minskat med tre fjärdedelar sedan 2009. Region Stockholm är en av de regioner som har allra lägst utsläpp av medicinska gaser.

1.10 Utmärkelser

Patientnämndens förvaltning har deltagit i "Great place to work", en tävling för att mäta nöjdhet, engagemang och delaktighet, och kom på första plats bland mindre företag/organisationer i Sverige.

Den svenska Oscarskommittén har utsett tre kandidater som kan bli Sveriges bidrag till en Oscar för Bästa internationella film (Best International Feature Film). En av kandidaterna är filmen Paradiset brinner av Mika Gustafson som är samproducerad med Film Stockholm.

2. Regionkoncernen

Regionkoncernen
Region Stockholm är organiserad i en nämndorganisation samt dotterbolag som är samlade i två aktiebolagsrättsliga koncerner. I Norrtälje bedrivs sjukvård och omsorg genom ett kommunalförbund i samverkan med Norrtälje kommun. I tabellen nedan anges de nämnder och bolag som ingår i Region Stockholms verksamhet och i den sammanställda redovisningen. Inom parentes framgår Region Stockholms ägarandel.

Regionkoncernen

Regionen	Koncernbolag m.m.	
Regionfullmäktige, nämnder och styrelser • Regionstyrelsen • Hälso- och sjukvårdsnämnden • Primärvårdsnämnd • Patientnämnden • Stockholms läns sjukvårdsområde • Karolinska Universitetssjukhuset • Trafiknämnden • Färdtjänstnämnden • Kulturnämnden • Fastighets- och servicenämnden • Klimat- och regionutvecklingsnämnd • Revisorskollegiet	**Landstingshuset i Stockholm AB (100 %)** • Södersjukhuset AB • Danderyds Sjukhus AB ○ Barnbördshuset Stockholm AB (49 %) • Södertälje Sjukhus AB • S:t Eriks Ögonsjukhus AB • Folktandvården Stockholms län AB • Ambulanssjukvården i Storstockholm AB • Tobiasregistret AB • MediCarrier AB • Locum AB • Film Stockholm AB	**AB Storstockholms lokaltrafik (100 %)** • SL Nya tunnelbanan AB • AB SL Finans • SL Älvsjö AB • Waxholms Ångfartygs AB **Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (50 %)** • TioHundra AB

Entreprenader
Region Stockholms entreprenader är de angelägenheter som bedrivs av en annan juridisk person än de nämnder och bolag som ingår i regionkoncernen. Region Stockholms trafikverksamhet bedrivs till 100 procent av externa entreprenörer medan 41 procent av hälso- och sjukvården bedrivs av externa vårdgivare.

3. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Region Stockholm ska långsiktigt över flera budgetperioder ha en god ekonomisk hushållning för att säkerställa ekonomisk stabilitet samtidigt som länets invånare får en tillgänglig vård med god kvalitet och en tillförlitlig kollektivtrafik. Region Stockholms budget ska innehålla långsiktiga finansiella mål och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Regionfullmäktige har i Budget 2023 för Region Stockholm beslutat om en vision med fyra inriktningsmål; *God ekonomisk hushållning, Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet, En hållbar regional utveckling* samt *God och hållbar arbetsgivare.*

Inriktningsmålen mäts med 17 verksamhetsspecifika mål och fem nämndspecifika mål. Till målen har regionfullmäktige beslutat om 93 indikatorer. Indikatorer är de mätetal som används för att bedöma måluppfyllelse för Region Stockholms mål. I delårsrapporten redovisas de 26 indikatorer som mäts per den sista augusti. Av dessa prognosticeras fjorton indikatorer att uppnås, fyra bedöms som osäkra samtidigt som åtta inte beräknas att uppnås.

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning konstateras att inriktningsmålet God ekonomisk hushållning bedöms uppnås för året. Inriktningsmålen Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet, En hållbar regional utveckling och Hållbar arbetsgivare följs upp i samband med årsredovisningen på grund av att inte alla indikatorer mäts i delårsrapporten.

3.1 God ekonomisk hushållning

Inriktningsmålet har två verksamhetsspecifika mål: *Ett resultat i balans* och *Hållbar investeringsutveckling*. För dessa två mål mäts fyra av totalt fem indikatorer per den sista augusti.

3.1.1 Ett resultat i balans

Målet styr mot att regionens verksamheter ska uppnå budgeterade resultatkrav.

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING					
Ett resultat i balans					
Ett positivt resultat för Region Stockholm enligt balanskravet[1)]	5 090 mkr	-438 mkr	≥ -3 456,2 mkr	100%	Uppfylls ●

[1)] Avser resultatet exklusive reavinster.

Utfallet för indikatorn, Ett positivt resultat enligt balanskravet, där reavinster exkluderats på 79 miljoner kronor, uppgick per augusti till -438 miljoner kronor. I samband med att budget 2023 fastställdes av regionfullmäktige åberopades synnerligas skäl med anledning av

inflationens effekt på pensionsskulden. Indikatorn uppfylls utifrån det negativa resultat som budgeterats för 2023.

3.1.2 Hållbar investeringsutveckling

Målet styr mot att Region Stockholm investerar i en sådan omfattning att Region Stockholms anläggningstillgångar kan säkras och omhändertas på ett hållbart sätt, så att inte en för stor låneskuld byggs upp till följd av investeringarna.

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING					
Hållbar investeringsutveckling					
Finansiering av Region Stockholms driftskostnader och ersättningsinvesteringar ska ske inom koncernens kassaflöde	100%	100%	100%	25%	Uppfylls ●
Självfinansieringsgrad av investeringsutgifter	100%	100%	≥ 58%	25%	Uppfylls ●
Kapitalkostnadernas andel av Region Stockholms totala intäkter	6,7%	6,6%	≤ 8,0%	25%	Uppfylls ●

Under perioden januari till augusti har driftskostnader och ersättningsinvesteringar finansierats inom koncernens kassaflöde med 100 procent. Anledningen till att kassaflödet är positivt är att kostnader som avser inflationseffekt i pensionsskulden inte påverkar kassaflödet under året då, pensionsutbetalningar sker i framtiden. För året prognostiseras att indikatorn uppnås.

Självfinansieringsgraden av investeringsutgifter uppgår per augusti till 100 procent. I och med årets resultatprognos bedöms indikatorn att uppnås.

Kapitalkostnadernas (avskrivningar och räntekostnader) andel av de totala intäkterna uppgick till 6,6 procent, vilket understiger maxvärdet på 8,0 procent. I och med att de samlade skatteintäkter ökar bedöms kapitalkostnadernas andel av intäkterna fortsatt kunna hållas sig inom målvärdet och indikatorn bedöms därmed uppnås under året.

3.2 Behovsstyrd hälso- och sjukvård av god kvalitet

Region Stockholms hälso- och sjukvård ska vara tillgänglig och säker med patienters behov i fokus. Hälso- och sjukvården ska vara av god kvalitet och bidra till en förbättrad folkhälsa.

Inriktningsmålet har ett verksamhetsspecifikt mål och ett nämndspecifikt mål: *En hälso- och sjukvård av god kvalitet* och *Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla*. För dessa två mål mäts 14 av 17 indikatorer per den sista augusti.

3.2.1 En hälso- och sjukvård av god kvalitet

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen, där den som har det största behovet ges företräde till vården. Därtill ska hälso- och sjukvården vara effektiv och använda tillgängliga resurser på bästa sätt.

Vård på rätt plats

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Vård på rätt plats: Andel besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar	45%	47%	≥ 51%	8%	Osäker ●
Vård på rätt plats: Andel besök på husläkarmottagning av totalt antal öppenvårdsbesök	32%	31%	32%	8%	Uppfylls ●

Närakuterna är en del i framtidsplanens beslut om utflytt av vård från akutsjukhusen till den nära vården. Akutsjukhusen ska fokusera på att omhänderta de svårast sjuka patienterna medan närakuterna ska avlasta akutsjukhusens akutmottagningar och omhänderta de patienter som inte kräver akutmottagningarnas speciella resurser samt ge ökad tillgänglighet till specialiserad vård.

Närakuternas andel av det totala antalet akuta besök har ökat från 45 procent till 47 procent, vilket är fyra procentenheter under målvärdet på 51 procent. Förändrade besöksmönster mellan akutsjukhusens akutmottagningar och närakuterna efter pandemin har påverkat besöksutvecklingen negativt. Kommunikationsinsatser till regionens befolkning om närakuterna är nödvändiga för att styra vårdflödet till rätt inrättning.

Andelen fysiska besök på husläkarmottagningarna ligger för delår 2023 på 31 procent av de totala antalet öppenvårdsbesök vilket är en procentenhet lägre än för 2022, men bedömningen är att målvärdet på 32 procent kommer att nås under året.

Vård i rätt tid

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Vård i rätt tid: Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	38%	42%	≥ 50%	7%	Uppfylls ej ●
Vård i rätt tid: Medianväntetid till första läkarbedömning på akutmottagning, alla patienter	62	61	52	7%	Uppfylls ej ●
Vård i rätt tid: Andel patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar på husläkarmottagning	94%	94%	≥ 90%	7%	Uppfylls ●
Vård i rätt tid: Andel väntande till första besök inom 30 dagar hos specialist	58%	60%	≥ 70%	7%	Uppfylls ej ●
Vård i rätt tid: Andel väntande till behandling inom 90 dagar hos specialist	65%	73%	≥ 80%	7%	Uppfylls ej ●

När det gäller andelen patienter som vistas högst fyra timmar på akutmottagning har målvärdet sänkts från 78 procent år 2022 till 50 procent år 2023. Trots det har målvärdet inte uppfyllts för perioden då utfallet var 42 procent. Det är dock en förbättring jämfört med motsvarande period föregående år då utfallet var 38 procent. Den totala vistelsetiden räknas från ankomst till akutmottagningen till dess att patienten lämnar akutmottagningen. Den totala vistelsetiden påverkas inte bara av själva akutmottagningen utan flera andra faktorer både inom och utanför akutsjukhuset, såsom ledtider till undersökningar och väntetid till transport.

Exempel på planerade åtgärder för att minska vistelsetiderna på akutmottagning är att utöka antalet vårdplatser samt att anställa flera sjuksköterskor. Exempel på andra åtgärder som vidtas är förstärkning av sjuktransporter till geriatrik eller särskilt boende. Avflödet till geriatriken har fungerat bra i regionen under sommarmånaderna, men däremot har kommunsamverkan och remittering av vårdtunga patienter till kommunen fungerat sämre under sommaren. Vidare har väntetider för transporter från akutmottagningarna till annan vårdenhet bidragit till en negativ påverkan på resultatet för indikatorn.

Målvärdet 2023 för indikatorn medianväntetid till första läkarbedömningen på akutmottagning är 52 minuter, vilket inte nås för

perioden då utfallet är 61 minuter. Detta är en liten förbättring jämfört med samma period 2022 då resultatet var 62 minuter. Resultatet är också en förbättring jämfört med helåret 2022 då utfallet var 64 minuter. Trots en positiv utveckling av utfallet förväntas inte indikatorns mål nås år 2023. Södersjukhuset, S:t Eriks ögonsjukhus och Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge har förbättrat sina resultat under 2023 jämfört med motsvarande period 2022. Resultatet för övriga akutsjukhus har däremot försämrats. De under året tillkommande medlen för ökad kapacitet och förbättrad ekonomi förväntas bidra till en förbättrad tillgänglighet på akutmottagningarna.

Region Stockholms mål under 2023 är att minst 90 procent av de vårdsökande ska få medicinsk bedömning inom tre dagar på husläkarmottagning. Andelen har befunnit sig på en stabil nivå på drygt 90 procent sedan 2019, även under pandemin trots begränsad kapacitet på vårdcentralerna. Under perioden uppfylldes målet då resultatet blev 94 procent, vilket är i nivå med utfallet föregående år.

Andelen väntande patienter som har väntat högst 30 dagar på första besök hos specialist var 60 procent för perioden, vilket innebär att målet på minst 70 procent inte uppfylldes. Resultatet är dock två procentenheter högre än de 58 procent som uppnåddes under motsvarande period 2022.

Målvärdet avseende andel väntande inom 90 dagar till behandling hos specialist har inför 2023 höjts från 77 procent till 80 procent. Målet uppfylldes inte för perioden då utfallet var 73 procent, vilket dock är en stor förbättring jämfört med föregående år då utfallet var 65 procent.

Säker vård

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Säker vård: Förekomsten av vårdrelaterade infektioner	[2]	[2]	≤ 4,4%	7%	[2]
Säker vård: Akuta återinskrivningar inom 7 dagar inom slutenvården (för personer 80+)	7,0%	6,1%	≤ 7,5%	7%	Uppfylls ●
Säker vård: Antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)	240	264	≤ 250	7%	Uppfylls ej ●
Säker vård: Suicidriskbedömning av nya patienter inom psykiatrisk öppenvård	81%	84%	82%	7%	Uppfylls ●

[2)] Utfall finns inte tillgängligt i samband med delårsrapporteringen.

Patientsäkerhet är ett prioriterat område i Region Stockholm. Utgångspunkten är att inga patienter ska drabbas av vårdskador. Vårdrelaterade infektioner är den vanligast förekommande vårdskadan, därför följs indikatorn Förekomst av vårdrelaterade infektioner. För närvarande pågår datauttag, validering och sammanställning och resultatet finns ännu inte tillgängligt för att kunna redovisa i delårsrapporten.

Antalet återinskrivna patienter inom sju dagar för personer 80 år och äldre uppgick till 6,1 procent för perioden, vilket är bättre än målvärdet om 7,5 procent och en förbättring jämfört med förgående år. Utfallet har påverkats av följsamhet till rutinerna kring utskrivning från slutenvården samt samverkan mellan hemsjukvård och hemtjänst.

I regionerna mäts sedan drygt tio år uthämtade antibiotikarecept i förhållande till det nationella patientsäkerhetsmålet om max 250 uthämtade recept per 1 000 invånare och år. Patientsäkerhetsmålet uppnåddes under pandemin då befolkningens ändrade beteende ledde till att färre infektioner spreds i befolkningen och betydligt färre antibiotikarecept hämtades ut. Region Stockholm har under flera år visat på en stadigt sjunkande trend för antalet uthämtade antibiotikarecept, men när effekterna av pandemin blivit mindre påtagliga har antalet uthämtade antibiotikarecept dock ökat. I Region Stockholm hämtades det under de senaste 12 månaderna ut 264 antibiotikarecept per 1 000 invånare vilket är en ökning jämfört med föregående 12-månadersperiod då nivån var 240 recept per 1 000 invånare. Det är särskilt luftvägsantibiotika till barn som har ökat. På nationell nivå hämtades det de senaste tolv månaderna ut 267 antibiotikarecept per 1 000 invånare. På grund av ökat antal infektioner i omlopp är det osäkert om målet på max 250 uthämtade antibiotikarecept per 1 000 invånare nås för helåret 2023.

Utfall för indikatorn suicidriskbedömning av nya patienter inom psykiatrisk öppenvård uppgick till 84 procent för de senaste tolv månaderna, vilket är en förbättring jämfört föregående 12-månadersperiod samt bättre än målvärdet. Beprövad erfarenhet pekar på att strukturerad suicidriskbedömning är en viktig del i det suicidpreventiva arbetet och åtgärden har hög prioritet i nationella riktlinjer.

Effektiv vård

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos

BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
En hälso- och sjukvård av god kvalitet					
Effektiv vård: Antal avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad	91,5	108	≥ 62	7%	Uppfylls ●
Effektiv vård: Antal utskrivningsklara dagar till kommunen per vårdtillfälle	0,5	0,5	≤ 1,3	7%	Uppfylls ●

Användandet av e-tjänsterna på 1177 (tidigare 1177 Vårdguiden) har fortsatt att öka, vilket visar att allt fler invånare nyttjar tjänsten. Flera tjänster ingår på 1177, som bland annat ”Förnya recept”, ”Kontakta mig”, ”Förnya hjälpmedel” och ”Beställ journalkopia”. Under 2023 har både antalet inkommande och avslutade ärenden varit betydligt fler än tidigare år. Alla tjänster har generellt ökat i användning, vilket är en fortsättning på den trend som setts de senaste åren. I maj 2023 nåddes en toppnotering av både antalet inkommande och antalet avslutade ärenden, då det inkom över 225 000 ärenden och avslutades över 223 000 ärenden.

Region Stockholms samverkan med länets kommuner är viktig för att säkerställa en god vård till länets invånare. Under perioden var utskrivningsklara patienter, som inte längre behöver slutenvårdens resurser, i genomsnitt kvar 0,5 dagar på sjukhus per vårdtillfälle inom somatisk slutenvård vilket är bättre än målvärdet om 1,3 dagar och i nivå med föregående år.

3.2.2 Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla

Målet styr mot en förbättrad folkhälsa och ökad medellivslängd i länet genom att minska riskfaktorer och sjukdomar som bidrar mest till sjukdomsbördan.

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
BEHOVSSTYRD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD AV GOD KVALITET					
Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla					
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	77,1%	75,4%	≥ 80%	34%	Osäker ●

Syftet med indikatorn är att följa och främja ökat hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete på vårdcentralerna. Tidiga insatser vid risk för ohälsa stärker hälsa, förhindrar sjukdom, förkortar sjukdomsperiod

eller lindrar sjukdomens grad. Samtalet om individens hälsa är centralt och individens egna resurser ska tillvaratas.

Andelen husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete har under perioden minskat jämfört med motsvarande period 2022, från 77,1 procent till 75,4 procent i år. Även tidigare år har utfallet varit lägre under sommarperioden. Bedömningen är att det är osäkert om målvärdet för året kommer uppnås.

De flesta rådgivande och kvalificerat rådgivande samtal som genomförs handlar om fysisk aktivitet och matvanor och ett mindre antal samtal rör tobaksbruk och alkoholkonsumtion. Individer med behov av stöd kan hänvisas till Sluta-röka-linjen och Alkohollinjen, vilket innebär att dessa personer erbjuds stöd utanför vårdcentralen.

3.3 En hållbar regional utveckling

Dagens invånare och framtida generationer står i fokus för Region Stockholms arbete med regional utveckling, kollektivtrafik och kultur. Därtill ska Region Stockholm arbeta med beredskap, hållbarhet, digitalisering, forskning och innovation för att säkra och utveckla sina verksamheter.

Inriktningsmålet har tolv verksamhetsspecifika mål och fyra nämndspecifika mål. För dessa mål mäts nio av totalt 60 indikatorer per den sista augusti.

3.3.1 Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar

Målet styr mot ett hållbart resande i länet genom att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft och främja ett tillgängligt och effektivt resande.

Attraktiva resor

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Attraktiva resor: Nöjda resenärer	85%	80%	≥ 79%	10%	Uppfylls ●

Attraktiva resor: Nöjda resenärer - särskilda persontransporter[3]	89%	88%	≥ 86%	9%	Uppfylls ●
Attraktiva resor: Nöjda resenärer - allmän skärgårdstrafik	95%	95%	≥ 94%	9%	Uppfylls ●

Andelen nöjda resenärer i allmän kollektivtrafik uppgick i juli 2023 till 80 procent. Utfallet överstiger budget men är lägre än resultatet vid samma tid föregående år. Samtliga trafikslag förutom pendeltåg når upp till målnivån. Pendeltågens utfall har varit en effekt av bristen på lokförare hos tågoperatören. Dessutom har en bristande trafikinformation påverkat utfallet, då det har en hög korrelation till nöjdheten med resandet.

För att pendeltågsresenärerna skulle kunna planera sin resa och inte riskera att drabbas av plötsligt inställda avgångar började årets sommartidtabell gälla redan den 12 juni för pendeltågen. Inom trafikinformationsområdet pågår initiativ för att förbättra störningsinformationen. Dessutom görs insatser i att förbättra resenärsmiljön genom trygghetsskapande åtgärder, såsom extra kundservicevärdar och trygghetsteam. Ett arbete har pågått med att utveckla de informationstavlor som finns på tunnelbanans plattformar och i biljetthallar. Nu finns närområdeskartor på alla tunnelbanestationer för en enklare resa. Utländska turister och andra som inte kan svenska får det även lättare genom att en större del av informationen nu finns på engelska.

Trygga resor

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Trygga resor: Trygga resenärer	75%	73%	≥ 76%	9%	Uppfylls ej ●
Trygga resor: Trygga resenärer – särskilda persontransporter	72%	74%	≥ 76%	9%	Osäker ●

Att känna sig trygg i och på väg till och från kollektivtrafiken är avgörande för att invånarna i länet ska välja kollektivtrafiken framför bilen. Fram till

[3] Särskilda persontransporter är samlingsnamnet för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts. Syftet med dessa transporter är att resenärer med särskilda behov ska ha möjlighet att resa.

juli upplevde 73 procent av resenärerna att det är tryggt att resa med SL, vilket var under målet.

För att förbättra tryggheten har flera aktiviteter pågått under perioden. Exempelvis har ett projekt startats som ska öka kvinnors trygghet genom trygghetsinformationstavlor och medtittarmonitorer på stationerna. Trafiknämnden har även beviljats medel från innovationsfonden för fortsatt arbete med otrygghet bland kvinnor i kollektivtrafiken.

Under försommaren var personal från trygghetscentralen tillsammans med personal från trygghetsleverantörerna ute på utvalda stationer för att prata trygghet med resenärer. Syftet är först och främst att öka synligheten av ordningsvakter och trygghetsvärdar och att berätta om trygghetscentralens arbete.

I ett samarbete med trafikentreprenören Nobina testas flexibla hållplatser på nattbusslinjerna 797 och 798 i Södertälje. Flexibla natthållplatser innebär att resenärer kan bli avsläppta mellan två ordinarie hållplatser, på en plats som känns trygg och säker och som kanske är närmare hemmet.

De särskilda persontransporterna förväntas öka mot slutet av året. I och med införandet ett nytt trafikavtal med fler leverantörer av färdtjänsttaxi, förväntas en förbättring av tidspassningen.

Effektiva resor

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar					
Effektiva resor: Tusental påstigande en vanlig vardag (kollektivtrafik på land)	2 101	2 308	≥ 2 623	9%	Uppfylls ej ●

Invånarna och besökarna i Stockholmsregionen ska kunna resa tryggt, tillgängligt och hållbart tillsammans. Region Stockholm ställs samtidigt inför utmaningar i en förändrad omvärld, med nya resandemönster, och ett kollektivtrafiksystem som växer i takt med att nya investeringar driftsätts. Flera initiativ görs för att göra kollektivtrafiken till resenärernas främsta val. Utfallet av antalet påstigande ligger klart under målnivån.

Ett nytt, modernt, och användarvänligt biljettsystem har lanserats, där resenärerna kan köpa biljett på flera olika sätt: med mobil, betalkort, direkt

på nätet, eller via ombud och servicedisk. Det går även att välja att blippa biljetten med mobilen eller det nya gröna SL-kortet. Trafiknämnden har även påbörjat en utredning av hur framtida biljettsortiment och taxor kan utvecklas och förändras i syfte att öka kollektivtrafikens attraktivitet samt dess tillgänglighet för studenter, barn, ungdomar och pensionärer.

De sedan tidigare påbörjade åtgärderna för att öka framkomligheten har fortsätt. Ett långsiktigt arbete sker för att skapa fler busskörfält, så kallade BRT-lösningar (Bus Rapid Transit). Det ska ge utrymme för ökad expressbusstrafik på tvären och prioritering av kollektivtrafiken på vägarna, vilket skapar bättre strukturer för att kommunicera och koordinera planering av trafik.

Under året har en översyn, givet nya resebehov, resmönster och marknadspotential, gjorts av det kommande trafikutbudet för 2024. Förslaget på trafikförändringar har varit ute på remiss och beslutade förändringar ska implementeras vid tidtabellskiftet i december.

3.3.2 Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet

Kulturupplevelser görs tillgängliga för länets invånare genom strategisk samordning och stödgivning. Människors möten med Region Stockholms verksamheter och offentliga rum berikas av konstnärliga uttryck. Bildning värnas genom stöd till kulturarv, arkiv och folkbildningens aktörer. Delaktighet i kultur- och engagemang i föreningslivet bidrar till ett rikare liv för invånare i länet. Samproduktion, talangutveckling och filmkommissionärverksamhet bidrar till kulturella värden och stimulans i näringslivet.

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet					
Möten med konstnärliga uttryck: Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning	0,9%	1,1%	≥ 1,0%	20%	Osäker ●

Indikatorn uppgick till 1,1 procent, vilket är i nivå med regionfullmäktiges målvärde på minst en procent. Hittills i år har två investeringar avslutats som genererat konstanslag. Det är dialysavdelning i byggnad 09 av Rosenlunds sjukhus och anpassning av kirurgmottagning på Danderyds sjukhus.

3.3.3 Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt

Målet styr mot att den samhällsservice som Region Stockholm tillhandahåller är utformad och planerad så att de kan nyttjas av så många som möjligt i länet.

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt					
Andel av länets invånare som har ett stort förtroende för vården	64%	62%	≥ 65%	34%	Uppfylls ej ●

Hälso- och sjukvårdsbarometern är en nationell undersökning som syftar till att fånga attityder, förväntningar och erfarenheter hos befolkningen. I jämförelse med föregående år har Region Stockholms resultat avseende förtroende för hälso- och sjukvården sjunkit med två procentenheter. Det är osäkert om målnivån för 2023 om 65 procent kommer att uppnås. Riket som helhet uppvisar en större minskning än Region Stockholm (från 64 till 60 procent) när det gäller förtroendet för hälso- och sjukvården.

3.3.4 Kärnverksamhet ska prioriteras

Målet styr mot att frigöra resurser till kärnverksamheten genom kontinuerliga förbättringsarbeten, ökad effektivisering och samverkan.

	Utfall aug 2022	Utfall aug 2023	Målvärde 2023	Vikt	Prognos
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING					
Kärnverksamhet ska prioriteras					
Administrativa kostnader ska minska	2 601 mkr	2 783 mkr	2 966 mkr[1)]	50%	Uppfylls ●

[1)] Periodiserad budget per den sista augusti.

Region Stockholms nämnder och bolag arbetar kontinuerligt med att minska sina administrativa kostnader[4] för att ge större utrymme till kärnverksamheten.[5] I Budget 2023 anges indikatorn i totala kostnader med ett målvärde att inte överstiga budget. Totalt uppgick de administrativa kostnaderna per den sista augusti till 2 783 miljoner kronor, att jämföra med budgeterade kostnader på 2 966 miljoner kronor.

[4] Administrativa kostnader definieras som kostnader för administrativt stöd till kärnverksamheten som ledning, ekonomi, personal, juridik, upphandling och it.
[5] Region Stockholms kärnverksamheter är hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur inklusive utbildning, utveckling och forskning inom respektive kärnverksamhet.

De verksamheter som hade störst negativa avvikelser mot budget i utfallet per augusti är Karolinska Universitetssjukhuset, Danderyds Sjukhus AB samt serviceförvaltningen.

Med hänsyn till pågående aktiviteterna för att minska administrationen är bedömningen att målvärdet kommer uppnås för året.

3.4 God och hållbar arbetsgivare

Region Stockholm är en av Sveriges största arbetsgivare och arbetar aktivt och långsiktigt för att rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens för att kunna uppnå regionfullmäktiges mål.

Inriktningsmålet har två verksamhetsspecifika mål, *Region Stockholm – attraktiv arbetsgivare* och *Systematisk kompetensförsörjning*. För dessa mål mäts samtliga elva indikatorer först i samband med årsbokslutet.

Regionstyrelsen har avsatt 100 miljoner kronor under 2023 för att möjliggöra riktade insatser i syfte att säkra en hälsofrämjande arbetsmiljö och minska sjukfrånvaron. Regionstyrelsen har även satt av 300 miljoner kronor för satsningar på den långsiktiga kompetensförsörjningen. Dessa medel har fördelats till vidareutbildning av sjuksköterskor, med bibehållen lön, till specialistsjuksköterskor och barnmorskor samt kompetenshöjande insatser för undersköterskor.

Satsningen omfattar även insatser inom utbildning, kompetensutveckling, ledarskap, arbetsgivarvarumärket samt systematiskt arbetsmiljöarbete i syfte att säkerställa att det finns rätt och tillräcklig kompetens för att fullfölja Region Stockholms uppdrag.

Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi är påbörjat enligt plan. En remissversion av strategin planeras att hanteras i personal- och produktionsutskottet under hösten 2023.

Regionstyrelsen har i uppdrag att minska kostnaderna för inhyrd bemanning och det gemensamma arbetet som regionens hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag gör tillsammans, har gett goda resultat. Kostnaderna för inhyrd bemanning inom hälso- och sjukvård har minskat med ungefär 19 procent mellan januari - augusti 2023, motsvarande 144 miljoner kronor, jämfört med samma period föregående år. Regionstyrelsen har i uppdrag att samordna Region Stockholms

deltagande i den gemensamma nationella upphandlingen av hyrpersonal till hälso- och sjukvården (RS 2020–0469). Den gemsamma upphandlingen som alla Sveriges regioner gör tillsammans är överprövad.

Arbete med en centralt samordnad upphandling av förmånscyklar för medarbetare i Region Stockholm pågår. Upphandlingen som annonserades i maj 2023 överklagades och avbröts sedan av Region Stockholm. Ny upphandling planeras annonseras under september.

Sjukfrånvaro

Procentuell sjukfrånvaro	Utfall	Utfall fg år	Förändr.*
Procentuell sjukfrånvaro totalt	6,15%	7,13%	-0,98
- varav kvinnor	6,87%	7,83%	-0,96
- varav män	3,75%	4,79%	-1,04
Fördelat på period			
1-14 dagar	2,54%	3,38%	-0,84
15-90 dagar	0,97%	1,09%	-0,12
91 - dagar	2,64%	2,65%	-0,01

** Förändringen är uttryckt i procentenheter som beskriver skillnaden mellan två procentsatser.*

Andel sjukfrånvaro i relation till ordinarie arbetstid uppgick under januari till och med augusti 2023 i genomsnitt till 6,15 procent, vilket är en minskning jämfört med föregående år då sjukfrånvaron var 7,13 procent. Den minskade sjukfrånvaron avser både män och kvinnor.

Region Stockholm har arbetat med riktade och tidiga insatser för en trygg, säker och hälsofrämjande arbetsmiljö med fokus på att öka hälsa, förebygga ohälsa och minska sjukfrånvaron.

4. Ekonomiskt resultat

4.1 Resultat Region Stockholm

Resultat Mkr	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	19 318	19 405	-87	19 183	29 716	29 809	-93
Verksamhetens kostnader	-74 947	-75 524	576	-69 651	-116 155	-115 113	-1 042
Avskrivningar	-4 683	-4 689	6	-4 527	-7 054	-7 264	210
Verksamhetens nettokostnader	**-60 313**	**-60 808**	**495**	**-54 994**	**-93 493**	**-92 567**	**-925**
Skatteintäkter	61 961	61 113	847	58 306	92 941	91 670	1 271
Generella statsbidrag och utjämning	2 380	1 688	692	3 410	3 570	2 532	1 038
Verksamhetens resultat	**4 028**	**1 993**	**2 034**	**6 721**	**3 018**	**1 635**	**1 383**
Finansiella intäkter	81	37	44	31	199	73	125
Finansiella kostnader	-4 468	-4 290	-178	-1 508	-5 230	-5 164	-66
Resultat efter finansiella poster	**-359**	**-2 260**	**1 901**	**5 245**	**-2 013**	**-3 456**	**1 443**
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	**-359**	**-2 260**	**1 901**	**5 245**	**-2 013**	**-3 456**	**1 443**

4.1.1 Resultat januari till och med augusti

För perioden januari till och med augusti rapporterar Region Stockholm ett resultat på -359 miljoner kronor, en positiv resultatavvikelse mot budget på 1 901 miljoner kronor. Huvudsakligen förklaras avvikelsen av ökade samlade skatteintäkter samt lägre verksamhetskostnader.

Verksamhetens intäkter visar en mindre avvikelse mot budget på -87 miljoner kronor. Verksamhetens kostnader var 576 miljoner kronor lägre än budgeten under perioden. Ökade kostnader för personal och köpt vård pareras av lägre kostnader inom regionstyrelsen, koncernfinansiering och kollektivtrafik. De samlade skatteintäkterna för perioden uppgick till 64 341 miljoner kronor, vilket var 1 539 miljoner kronor högre än budget.

De finansiella kostnaderna uppgick per augusti till -4 468 miljoner kronor, varav -3 700 miljoner kronor avser inflationseffekten i pensionsskulden.

4.1.2 Säsongsvariationer som påverkat utfallet

Säsongsvariationer som påverkat resultatet per augusti positivt men som har mindre påverkan på prognosen för helåret avser främst, semesterlöneskulden som upparbetats under året, men minskar kostnaderna under juli och augusti. Därtill är vårdproduktionen något lägre under sommaren. Årets lönerörelse påverkar utfallet från 1 april vilket gör att första halvårets lönekostnad är lägre än för andra halvåret. Inom

finansiella poster har inflationseffekten i pensionsskulden i sin helhet redovisats under perioden januari till augusti.

4.1.3 Årsprognos

Helårsprognosen uppgår till -2 013 miljoner kronor, vilket är 1 443 miljoner kronor högre än budgeterat resultat. Den positiva avvikelsen mot budget förklaras främst av ökade skatteintäkter. Dessutom är kostnader för att hantera risker kopplat till skatteintäktsutveckling, inflationseffekter och oväntade kostnader lägre jämfört med budget, vilket höjer prognostiserat resultat. Samtidigt ökar kostnaderna för personal med anledning av ökade löne- och pensionskostnader, fler anställda än planerat i budget, vilket sänker prognosticerat resultat. Därtill leder inflationen till prisökningar inom hälso- och sjukvården.

4.1.4 Intäkter

Verksamhetens intäkter	**Utfall 2023**	**Budget 2023**	**Avvikelse**	**Utfall 2022**	**Prognos 2023**	**Budget 2023**	**Avvikelse**
Mkr	**jan-aug**	**jan-aug**		**jan-aug**			
Patientavgifter	959	863	96	884	1 458	1 333	125
Resenärsintäkter	5 791	5 918	-127	5 226	9 047	9 265	-218
Sålda primärtjänster	2 090	2 185	-94	1 755	3 562	3 340	222
Hyres- och övr försäljningsintäkter	3 685	3 248	437	3 299	5 792	4 943	849
Statsbidrag och övriga bidrag	5 689	5 029	660	6 887	7 940	7 642	297
Övriga verksamhetsintäkter	1 104	2 162	-1 058	1 132	1 918	3 286	-1 368
Summa verksamhetens intäkter	**19 318**	**19 405**	**-87**	**19 183**	**29 716**	**29 809**	**-93**

Verksamhetens intäkter prognostiseras i stort bli i nivå med budget med en avvikelse på -93 miljoner kronor.

Resenärsintäkterna inom kollektivtrafiken minskar med 218 miljoner kronor, med anledning av minskat resande jämfört med budget.

Sålda primärtjänster och övriga försäljningsintäkter ökar inom hälso- och sjukvården. Budget för ökningen av försäljningsintäkterna redovisas på raden för övriga verksamhetsintäkter som avviker negativt mot budget.

Statsbidrag och övriga bidrag ökar med 297 miljoner kronor, varav 136 miljoner kronor avser statsbidrag till hälso- och sjukvårdsnämnden avseende Kömiljarden (tillgänglighet).

4.1.5 Kostnader

Verksamhetens kostnader Mkr	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Personalkostnader och inhyrd personal	-27 276	-25 502	-1 775	-24 490	-41 355	-38 876	-2 479
Köpt hälso- och sjukvård	-16 550	-15 745	-805	-14 820	-25 618	-24 216	-1 402
Övriga verksamhetsanknutna tjänster samt bidrag	-2 456	-2 723	267	-2 966	-3 982	-4 212	230
Köpt trafik	-10 252	-10 672	420	-10 730	-15 935	-16 285	350
Material och läkemedel	-11 537	-11 023	-514	-10 537	-17 413	-16 823	-591
Övriga kostnader	-6 876	-9 858	2 983	-6 108	-11 852	-14 702	2 850
Summa verksamhetens kostnader	**-74 947**	**-75 524**	**576**	**-69 650**	**-116 155**	**-115 113**	**-1 042**

Verksamhetens kostnader prognostiseras bli högre än budget med -1 042 miljoner kronor.

Den största kostnadsökningen prognostiseras för personalkostnader med 2 479 miljoner kronor, varav pensionskostnader prognostiseras öka med 513 miljoner kronor. Därtill leder fler anställda samt löneökningar till högre kostnader. Sammantaget är personalkostnadernas ökning till cirka en tredjedel kopplat till fler anställda och till två tredjedelar kopplat till lönerevisionen jämfört med budget.

Därtill ökar kostnaden för köpt hälso- och sjukvård som prognostiseras att öka med -1 402 miljoner kronor jämfört med budget.

Kostnad för köpt trafik minskar med anledning av störningar i pendeltågstrafiken vilket lett till lägre kostnader till följd av lägre incitament och viten för ej utförd trafik. Inom busstrafiken prognostiseras lägre index- och incitamentskostnader.

Prisökningar, främst för laboratorietjänster, sjukvårdsmaterial och läkemedel, gör att kostnaderna prognostiseras öka med 591 miljoner kronor.

Kostnadsökningen inom hälso- och sjukvård balanseras till viss del av lägre övriga kostnader inom koncernfinansiering, där budget för att hantera risk kopplat till skatteintäktsutveckling, inflationseffekter och övriga oväntade kostnader ingår.

Konsultkostnaderna prognosticeras att överstiga budget med 90 miljoner kronor vilket motsvarar tolv procent av budgeterade konsultkostnader.

Större avvikelse avser utökad applikationsförvaltning av exempelvis Vaccinera samt på projektet Vårdens informationsmiljö.

4.1.6 Skatteintäkter

Skatteintäkter generella statsbidrag och utjämning Mkr	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Skatteintäkter	61 961	61 113	847	58 306	92 941	91 670	1 271
Generella statsbidrag	5 110	5 049	61	4 932	7 665	7 573	91
Utjämningssystemet	-2 730	-3 361	631	-1 522	-4 095	-5 041	946
Summa	**64 341**	**62 801**	**1 539**	**61 716**	**96 511**	**94 202**	**2 309**

Samlade skatteintäkter prognostiseras till 96 511 miljoner kronor och överstiger budget med 2 309 miljoner kronor. Ökningen är huvudsakligen relaterad till ökade skatteintäkter med 1 271 miljoner kronor, även generella statsbidrag samt ersättningar från staten för regleringsbidrag inom utjämningsystemet förbättrar prognosen.

Finansnettot prognostiseras till -5 031 miljoner kronor, vilket avviker positivt mot budget med 59 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen mot budget för finansnettot beror på ränteintäkter på banktillgodohavanden. I prognosen ingår cirka -3 700 miljoner kronor som avser räntekostnad i pensionsskulden, främst med anledning av ökad inflation.

4.1.7 Personal

Personalvolymen uppgick per augusti till 44 708 helårsarbeten. I jämförelse med motsvarande period föregående år har personalvolymen ökat med 1,1 procent vilket motsvarar 479 helårsarbeten.

Personalkostnader, inklusive inhyrd personal, per augusti uppgick till 27 276 miljoner kronor, vilket är 1 774 miljoner kronor högre än budget. Av personalkostnaderna utgörs 3,1 procent av kostnad för inhyrd personal, vilket främst avser sjuksköterskor.

Personalvolymen för året prognostiseras uppgå till 44 560 helårsarbeten, vilket överstiger budget med 0,7 procent. Personalkostnaderna prognostiseras uppgå till 41 355 miljoner kronor, vilket är 2 479 miljoner kronor högre än budget. I prognosen ingår kostnad för inhyrd personal med 1 102 miljoner kronor. Ökningen av personalkostnaderna prognostiseras främst av akutsjukhusen. Från mars månad i år har inhyrd bemanning i Region Stockholm använts mer restriktivt vilket hittills i år har lett till en minskning av den inhyrda bemanningen med 14 procent jämfört med föregående år, detta motsvarar 138 miljoner kronor. Inom hälso- och

sjukvård var minskningen 19 procent vilket motsvarar 144 miljoner kronor jämfört med 2022.

4.1.8 Balanskravsresultat

Resultatet före justeringar i balanskravet motsvarar prognostiserat resultat på -2 092 miljoner kronor. För att inte behöva återställa ett underskott i balanskravet kan synnerliga skäl åberopas. Att åberopa synnerliga skäl förutsätter att regionen gjort en analys vilka åtgärder som behöver genomföras och beslutas i kommande budget för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Ett annat alternativ är att tidigare års avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) löses upp så att det negativa balanskravsresultatet täcks upp. Slutligt ställningstagande om hantering av underskottet i balanskravet tas i samband med årsredovisningen 2023.

Mkr	**Prognos 2023**	**Budget 2023**	**Bokslut 2022**
Resultat enligt balanskrav			
Årets resultat enligt resultaträkningen	-2 013	-3 456	4 965
Samtliga realisationsvinster	-79	0	-155
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-2 092**	**-3 456**	**4 810**
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	-3 882
Balanskravsresultat	**-2 092**	**-3 456**	**928**

4.1.9 Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster uppgår till 79 miljoner kronor och avser reavinster. Den största reavinsten på 65 miljoner kronor kommer ifrån försäljningen av Berga Naturbruksgymnasium och den fastighet som regionen sålt i samband med detta. AB Storstockholms Lokaltrafik redovisar reavinster på tio miljoner kronor från försäljningen av Grisslinge bussdepå.

4.2 Resultat nämnder och bolag

Mkr	**Utfall 2023 jan-aug**	**Budget 2023 jan-aug**	**Avvikelse mot**	**Utfall 2022 jan-aug**	**Prognos 2023 aug**	**Budget 2023**	**Avvikelse**
Hälso- och sjukvård							
Hälso- och sjukvårdsnämnden	272,1	658,0	-385,9	1 110,2	-608,6	0,0	-608,6
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	-47,6	4,0	-51,6	-31,5	-96,1	0,0	-96,1
Primärvårdsnämnden	94,7	0,0	94,7	0,0	-112,5	0,0	-112,5
Patientnämnden	2,6	0,0	2,6	1,8	1,5	0,0	1,5
Stockholms läns sjukvårdsområde	-44,4	253,2	-297,6	423,2	-100,0	201,0	-301,0

Karolinska Universitetssjukhuset	-600,5	25,5	-625,9	20,5	-600,0	44,0	-644,0
Södersjukhuset AB	-139,7	-12,5	-127,2	-231,5	-165,0	21,0	-186,0
Danderyds Sjukhus AB	-67,6	3,8	-71,4	-163,9	-155,0	24,0	-179,0
Södertälje Sjukhus AB	-31,1	17,5	-48,7	1,1	-63,0	5,0	-68,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	-3,7	-2,7	-1,0	27,7	13,6	7,0	6,6
Folktandvården Stockholms Län AB	27,6	7,8	19,8	106,3	0,0	-12,4	12,4
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-2,8	8,5	-11,3	14,8	0,0	6,0	-6,0
Tobiasregistret AB	3,6	-0,4	4,0	0,3	14,1	0,0	14,1
MediCarrier AB	-1,6	-22,8	21,2	-5,5	-3,5	3,5	-7,0
Hälso- och sjukvård totalt	**-538,4**	**939,9**	**-1 478,3**	**1 273,4**	**-1 874,5**	**299,1**	**-2 173,6**
Kollektivtrafik							
Trafiknämnden	45,4	-629,6	675,0	-343,7	-642,8	-1 166,0	523,2
varav trafikförvaltningen	*2,5*	*-3,2*	*5,6*	*1,1*	*95,4*	*32,0*	*63,4*
varav färdtjänstverksamheten	*69,6*	*67,0*	*2,6*	*231,9*	*37,0*	*4,0*	*33,0*
varav förvaltning för utbyggd tunnelbana	*31,0*	*0,0*	*31,0*	*16,7*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
AB Storstockholms Lokaltrafik	*-57,9*	*-693,5*	*635,6*	*-593,5*	*-775,2*	*-1 202,0*	*426,8*
varav AB SL Finans	*161,9*	*20,2*	*141,7*	*290,7*	*230,4*	*0,0*	*230,4*
varav SL Nya Tunnelbanan AB	*-0,2*	*0,0*	*-0,2*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*18,7*	*-7,2*	*25,9*	*-1,7*	*24,6*	*0,0*	*24,6*
Kollektivtrafik totalt	**45,4**	**-629,6**	**675,0**	**-343,7**	**-642,8**	**-1 166,0**	**523,2**
Kultur							
Kulturnämnden	1,2	0,0	1,2	-16,5	0,0	0,0	0,0
Film Stockholm AB	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
Kultur totalt	**1,6**	**0,0**	**1,6**	**-16,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Regionstyrelsen	389,5	0,0	389,5	441,7	143,4	0,0	143,4
Klimat- och regionutvecklingsnämnden	7,9	0,0	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter och service							
Fastighets- och servicenämnden	602,0	368,2	233,8	748,7	614,4	493,0	121,4
varav Serviceförvaltningen	*-146,6*	*-52,5*	*-94,1*	*-15,4*	*-120,6*	*-65,0*	*-55,6*
varav Fastighetsförvaltningen	*748,5*	*420,7*	*327,9*	*764,0*	*735,0*	*558,0*	*177,0*
Locum AB	-6,8	-9,0	2,2	-0,2	-12,1	-12,1	0,0
Fastigheter och service totalt	**595,1**	**359,1**	**236,0**	**748,4**	**602,3**	**480,9**	**121,4**
Övriga							
Revisorskollegiet	4,0	3,8	0,3	7,3	0,0	0,0	0,0
Landstingshuset i Stockholm AB	-225,1	-9,4	-215,6	-290,1	-31,8	0,0	-31,8
Koncerngemensamma funktioner							
Skadekontot	10,5	0,0	10,5	6,5	0,0	0,0	0,0
Koncernfinansiering	-1 123,4	-2 923,4	1 800,0	2 533,0	-210,0	-3 070,1	2 860,1
Koncernjusteringar	473,7	0,0	473,7	885,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	**-359,1**	**-2 259,6**	**1 900,6**	**5 245,4**	**-2 013,4**	**-3 456,1**	**1 442,7**

I enlighet med riktlinje för intern kontroll (RS 2022-0326) har respektive nämnd och bolag i samband med delårsrapporteringen följt upp riskbedömningen från sin verksamhetsplan med tillhörande åtgärder och kontroller. Inga väsentliga avvikelser har rapporterats i delårsuppföljningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, Primärvårdsnämnden, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, MediCarrier AB, Serviceförvaltningen, Landstingshuset i Stockholm AB har i delårsrapporten redovisats prognoser som avviker negativt mot budget. Regionledningskontoret gör ingen annan bedömning av prognoserna än vad som inrapporterats.

Regionledningskontoret uppmanar samtliga nämnder och bolag som prognostiserar negativa budgetavvikelser att åtgärder för en ekonomi i balans vidtas och att dessa återrapporteras i årsrapporten.

4.2.1 Hälso- och sjukvård

Nämnder och bolag inom hälso- och sjukvården prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på sammanlagt -2 174 miljoner kronor.

Samtliga verksamheter med undantag för Patientnämnden, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården i Stockholms län AB, Tobiasregistret AB, prognostiseras negativa budgetavvikelser jämfört med budget. Utfall och prognos analyseras och kommenteras i kapitel 6.

4.2.2 Kollektivtrafik

Kollektivtrafikens nämnder och bolag prognostiserar sammantaget ett resultat som överstiger budget med 523 miljoner kronor. Utfall och prognos för kollektivtrafiken analyseras och kommenteras i kapitel 7.

4.2.3 Fastighet och service

Fastighets- och servicenämnden prognosticerar ett helårsresultat som är 121 miljoner kronor bättre än budget. Undantaget reavinster uppgår den positiva avvikelsen till 57 miljoner kronor Nämndens båda förvaltningar är Fastighetsförvaltningen och serviceförvaltningen.

Fastighetsförvaltningen prognosticerar ett resultat som är 177 miljoner kronor. I avvikelsen ingår reavinst på 65 miljoner kronor, främst från överlåtelse av Berga Naturbruksgymnasium. Medarbetare, byggnader, maskiner, fastigheter med mera ingår i försäljningen. Därtill prognostiseras

lägre kostnader för drift och skötsel, löpande underhåll samt lägre finanskostnader.

Serviceförvaltningen prognosticerar ett resultat som understiger budget med -56 miljoner kronor, vilket främst förklara av högre kostnad från drift av Berga Naturbruksgymnasium med 18 miljoner kronor. Prognosen påverkas även negativt av åtgärdsplaner och effektiviseringar som ännu inte fått full effekt, detta gäller ökad digitalisering och robotisering av verksamheten. Därtill påverkar även de ökade räntekostnaderna prognosen negativt med 26 miljoner kronor.

4.2.4 Övriga

Koncernfinansiering prognostiserar ett överskott på 2 860 miljoner kronor jämfört med budget, varav ökade samlade skatteintäkter uppgår till 2 309 miljoner kronor. Lägre kostnader för att hantera risker kopplat till skatteintäktsutveckling, inflationseffekter och oväntade kostnader, höjer också prognostiserat resultat.

Klimat- och regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden, Film Stockholm AB, revisorskollegiet och skadekontot prognostiserar ett resultat i nivå med budget.

Regionstyrelsen prognostiserar en positiv budgetavvikelse på 143 miljoner kronor. Bedömningen är att bidragsgivningen inte kommer att uppnå budgeterad nivå.

Landstingshuset i Stockholm AB prognostiserar ett resultat som understiger budget med 32 miljoner kronor. Denna avvikelse beror på negativa resultat i dotterbolagen, vilket i sin tur påverkar värderingen av aktierna i dessa dotterbolag.

4.3 Investeringar

Mkr	Utfall 2023 jan-aug	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Bokslut 2022
Hälso- och sjukvård						
Hälso- och sjukvårdsnämnden	2,7	3,5	6,0	7,0	1,0	8,3
Primärvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	129,6	96,0	252,3	252,4	0,1	162,5
Karolinska Universitetssjukhuset	180,9	242,1	630,0	850,0	220,0	300,5
Södersjukhuset AB	98,8	38,5	164,2	298,0	133,8	98,4
Danderyds Sjukhus AB	70,5	47,8	155,0	229,0	74,0	108,1
Södertälje Sjukhus AB	12,8	8,5	37,4	30,0	-7,4	51,6
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	11,3	8,0	20,0	20,0	0,0	18,1
Folktandvården Stockholms Län AB	37,5	23,6	70,0	70,0	0,0	60,1
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	14,7	3,3	29,0	29,0	0,0	15,9
Tobiasregistret AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MediCarrier AB	9,3	0,7	0,0	12,0	12,0	14,4
Hälso- och sjukvård totalt	**567,9**	**472,0**	**1 364,0**	**1 797,4**	**433,4**	**837,9**
Kollektivtrafik						
Trafiknämnden	6 635,1	5 622,7	13 010,2	13 859,2	849,0	10 431,7
varav Trafikförvaltningen	*3 437,6*	*2 393,7*	*7 022,1*	*6 779,6*	*-242,5*	*5 010,6*
varav Färdtjänstverksamheten	*23,1*	*33,4*	*42,1*	*37,7*	*-4,4*	*60,8*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*3 174,5*	*3 195,6*	*5 946,0*	*7 041,9*	*1 095,9*	*5 360,3*
Kollektivtrafik totalt	**6 635,1**	**5 622,7**	**13 010,2**	**13 859,2**	**-246,9**	**10 431,7**
Fastigheter och service						
Fastighets- och servicenämnden	1 290,3	953,2	2 324,8	3 212,1	887,3	1 737,0
varav Fastighetsförvaltningen	*1 226,8*	*824,7*	*2 174,7*	*2 887,7*	*713,0*	*1 531,3*
varav Serviceförvaltningen	*63,6*	*128,5*	*150,1*	*324,4*	*174,3*	*205,7*
Locum AB	1,1	1,6	4,5	4,5	0,0	2,6
Fastigheter och service totalt	**1 291,4**	**954,8**	**2 329,3**	**3 216,6**	**887,3**	**1 739,7**
Övriga						
Regionstyrelsen	1,9	1,7	4,1	8,6	4,5	2,4
Klimat- och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden	0,7	0,5	3,0	1,0	-2,0	1,2
Revisorskollegiet	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Investeringar totalt	**8 497,2**	**7 051,6**	**16 710,8**	**18 883,1**	**2 172,2**	**13 012,9**

Region Stockholms investeringsutfall per augusti uppgick till 8 497 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 45 procent av årets budgeterade investeringar. Nämndernas och bolagens prognoser för året visar på ett investeringsutfall på 16 711 miljoner kronor, vilket understiger årets budget på 18 883 miljoner kronor.

Baserat på omvärldsläget med inflation och prisökning, leveransproblem, material- och resursbrist bedömer regionledningskontoret att, trots fördyringar och förseningar, så kommer investeringsutfallet att bli lägre än nämnder och bolags prognostiserad upparbetningsgrad på 88 procent och istället uppgå till en nivå på 80-85 procent.

4.3.1 Hälso- och sjukvårdsinvesteringar

Hälso- och sjukvårdens utrustningsinvesteringar har fram till augusti uppgått till 568 miljoner kronor, vilket motsvarar 32 procent av årets budget på 1 797 miljoner kronor. Prognosen för året understiger budget med 433 miljoner kronor främst på grund av Karolinska universitetssjukhuset som har en lägre investeringstakt än planerat med 220 miljoner kronor under årets budget dels på grund av effektivare processer och bättre nyttjandegrad dels resursbrist och förlängda ledtider i leveranser. Södersjukhuset AB har förseningar i de större investeringar MR 3T, Ryggnavigation och PCI-labb som leder till att årets budget beräknas underskrida med 134 miljoner kronor, utgifterna skjuts fram till kommande år. Därtill har Danderyds Sjukhus AB sänkt årets investeringsnivå med 74 miljoner kronor för att hantera kommande avskrivningskostnader givet det ekonomiska läget. Sjukhuset investerar främst i ersättningsinvesteringar och ingen större utrustningsbrist har noterats.

4.3.2 Kollektivtrafikinvesteringar

Inom trafiknämnden redovisas trafikinvesteringar inom land och vatten och investeringar i utbyggd tunnelbana. Investeringarna har fram till augusti uppgått till 6 635 miljoner kronor, vilket motsvarar 48 procent av årets budget på 13 859 miljoner kronor.

Trafikinvesteringar inom land och vatten har uppgått till 3 461 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 51 procent. Prognosen för året överstiger årets budget med 247 miljoner kronor främst på grund av förskjutningar och fördyrningar i de större investeringarna så som Bussterminal Slussen där årets prognos överskrider årets budget med 695 miljoner kronor. En särskild revision har genomförts (RS 2022–0896) som identifierat fördyringar inom Bussterminal Slussen och regionfullmäktige fattade i maj beslut om ytterligare finansiering på 883 miljoner kronor. Efter förhandling med Stockholms stad planerar trafiknämnden att

återkomma till regionfullmäktige med ett slutgiltigt förslag till förnyat genomförandebeslut.

Därtill beräknas Program Roslagsbanans utbyggnad överstiga årets budget med 79 miljoner kronor och total budget med 232 miljoner kronor främst på grund av försenad X15p fordonsleverans, högre bemanningskostnader samt indexrelaterade prisökningar för X15p. Program Tvärbana Norr Kistagrenens förväntas understiga årets budget med 273 miljoner kronor eftersom arbetet pausats under en period av onormala prisökningar för material och el. Produktionen är nu återupptagen.

För Program Bussdepåer understiger prognosen årets budget med 124 miljoner kronor främst på grund av att entreprenadstarten för Enlunda bussdepå blivit förskjuten till 2024 till följd av en utdragen vattendom och bygglovsöverklagan. Programmets totala prognos överstiger budget med 185 miljoner kronor på grund av utökad omfattning avseende elbussar och tillkommande verkstadsplatser.

Investeringarna inom utbyggd tunnelbana har uppgått till 3 175 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 45 procent. Prognosen för året understiger årets budget med 1 096 miljoner kronor och hänförs främst till Tunnelbana till Barkarby som understiger budget med 564 miljoner kronor kopplat till Järfällatunneln och hävning av entreprenadkontrakt. Ny upphandling skickades ut i augusti och kontrakt förväntas tecknas under hösten. Därtill understiger prognosen för Depå Nya Tunnelbanan årets budget med 121 miljoner kronor till följd av förskjutningar och om-planering av produktion. Tunnelbana till Älvsjö överstiger årets budget med 118 miljoner kronor till följd av utökat utredningsarbete och systemhandlingar. Total prognos överstiger total budget med 662 miljoner kronor vilket beror på justerade indexantaganden.

4.3.3 Fastigheter och service

Inom fastighets- och servicenämnden redovisas investeringar i sjukvårdsfastigheter och informationstekniksförsörjning. Investeringarna fram till augusti har uppgått till 1 291 miljoner kronor, vilket motsvarar 40 procent av årets budget på 3 217 miljoner kronor.

Investeringarna inom fastigheterna har uppgått till 1 227 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 42 procent. Prognosen för året är 713 miljoner kronor lägre än budget. Denna avvikelse beror främst på förseningar inom Södertälje Sjukhus påbyggnad för geriatrik samt

Södersjukhusets modernisering av vårdplatser där förberedande arbeten dragit ut på tiden. Vidare har omfattningen av stambytet i byggnad 09 på Rosenlunds sjukhus ändrats, vilket har resulterat en ny total prognos på 295 miljoner kronor som överstiger total budget med 185 miljoner kronor. Omtaget har resulterat i en ny genomförandestrategi och ett förnyat genomförandebeslut planeras. Därtill har det av fastighets- och servicenämnden fattats ett förnyat genomförandebeslut (FSN 2023–0133) på 209 miljoner kronor för en utökad omfattning för nytt ventilationssystem C2 vid Huddinge Sjukhus och ett entreprenadkontrakt tecknades i juli 2023.

Investeringar inom serviceverksamheten har uppgått till 64 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 20 procent. Prognosen för året understiger budget med 174 miljoner kronor, en upparbetningsgrad på 46 procent, vilket beror på senareläggning av investeringar så som nätutbyte på Karolinska Universitetssjukhus.

5. Ekonomisk redovisning

5.1 Resultaträkning

Mkr	Regionkoncernen					Regionen	
	Utfall 2023 jan-aug	**Utfall 2022 jan-aug**	**Prognos 2023**	**Budget 2023**	**Bokslut 2022**	**Utfall 2023 jan-aug**	**Utfall 2022 jan-aug**
Verksamhetens intäkter	19 318	19 183	29 716	29 809	30 358	11 375	11 712
Verksamhetens kostnader	-74 947	-69 651	-116 155	-115 113	-109 126	-70 876	-64 384
Avskrivningar	-4 683	-4 527	-7 054	-7 264	-6 890	-1 966	-1 985
Verksamhetens nettokostnader	**-60 313**	**-54 994**	**-93 493**	**-92 567**	**-85 658**	**-61 467**	**-54 657**
Skatteintäkter	61 961	58 306	92 941	91 670	87 661	61 961	58 306
Generella statsbidrag och utjämning	2 380	3 410	3 570	2 532	5 099	2 380	3 410
Verksamhetens resultat	**4 028**	**6 721**	**3 018**	**1 635**	**7 102**	**2 874**	**7 059**
Finansiella intäkter	81	31	199	73	87	658	331
Finansiella kostnader	-4 468	-1 508	-5 230	-5 164	-2 224	-3 844	-1 866
Resultat efter finansiella poster	**-359**	**5 245**	**-2 013**	**-3 456**	**4 965**	**-311**	**5 524**
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Resultat	**-359**	**5 245**	**-2 013**	**-3 456**	**4 965**	**-311**	**5 524**

Jämförelsestörande poster

Mkr	Regionkoncernen					Regionen	
	Utfall 2023 jan-aug	**Utfall 2022 jan-aug**	**Prognos 2023**	**Budget 2023**	**Bokslut 2022**	**Utfall 2023 jan-aug**	**Utfall 2022 jan-aug**
Under verksamhetens intäkter:							
Reavinster	79	155	79		157	66	154
Under verksamhetens kostnader:							
Omställningskostnader					-44		
Omkostnader vid försäljning							
av fastigheter					-2		
Summa jämförelsestörande poster	**79**	**155**	**79**	**0**	**111**	**66**	**154**

Resultaträkningen redovisar utfallet för 2023 jämfört med föregående år för både koncernen Region Stockholm samt förvaltningsorganisationen för Region Stockholm, inklusive jämförelsestörande poster. Uppdelningen mellan regionkoncern och region följder de legala krav som finns på resultaträkningens uppställning. Då Region Stockholms kärnverksamhet till stor del bedrivs i bolagsform så analyseras och kommenteras regionkoncernens utfall och prognos i delårsrapporten, vilket framgår tidigare i kapitel 4.

5.2 Balansräkning

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	Utfall 2023 jan-aug	**Bokslut 2022**	**Utfall 2023 jan-aug**	**Bokslut 2022**
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar				
Nyttjanderätter och andra immateriella anläggningstillgångar	636	628	195	202
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	69 982	71 028	36 653	37 192
Maskiner och inventarier	32 322	32 699	13 740	14 368
Pågående nyanläggningar, förskott avseende materiella anläggningstillgångar	36 853	31 726	6 932	5 735
Finansiella anläggningstillgångar				
Finansiella anläggningstillgångar	3 121	3 121	49 061	47 093
Summa anläggningstillgångar	**142 914**	**139 201**	**106 580**	**104 591**
Omsättningstillgångar				
Förråd m.m.	574	654	204	208
Kortfristiga fordringar	11 098	13 209	22 895	22 423
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Kassa och bank	4 267	2 766	1 034	1 011
Summa omsättningstillgångar	**15 939**	**16 630**	**24 133**	**23 642**
Summa tillgångar	**158 853**	**155 831**	**130 713**	**128 232**
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Årets resultat	-359	4 965	-311	5 042
Resultatutjämningsreserv	7 128	7 128	7 128	7 128
Övrigt eget kapital	19 872	14 908	19 857	14 816
Summa eget kapital	**26 641**	**27 001**	**26 674**	**26 985**
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	41 211	36 019	30 467	26 715
Andra avsättningar	609	619	430	439
Summa avsättningar	**41 820**	**36 638**	**30 897**	**27 154**
Skulder				
Långfristiga skulder	62 344	62 351	39 201	41 524
Kortfristiga skulder	28 047	29 841	33 942	32 569
Summa skulder	**90 391**	**92 192**	**73 143**	**74 093**

Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**158 853**	**155 831**	**130 713**	**128 232**
Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	22 539	21 809	22 539	21 809
Övriga ansvarsförbindelser[6]	1 836	1 939	18 307	16 639
Summa ansvarsförbindelser	**24 375**	**23 748**	**40 846**	**38 448**

Balansomslutningen uppgår till 158 853 miljoner kronor, varav det egna kapitalet uppgår till 26 641 miljoner kronor. Detta motsvarar en soliditet på 16,8 procent, en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med december 2022. Beaktat ansvarsförbindelser för pensioner på 22 539 miljoner kronor uppgår soliditeten till 2,6 procent, en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med december 2022.

[6] Region Stockholm är part i rättslig tvist som avser eventuellt skadestånd till leverantör i samband med upphandling av skyddsutrustning mot covid-19. Motparten lämnade in en stämningsansökan till Stockholms tingsrätt i slutet av 2022 och i juni 2023 meddelade Stockholms tingsrätt dom om att stämningsansökan ogillas. Motparten har överklagat domen till Svea Hovrätt. Av Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R9, Avsättningar och ansvarsförbindelser, framgår att upplysning om ansvarsförbindelsers uppskattade storlek och sannolikhet för infriande inte behöver lämnas om uppgiften kan ha en negativ inverkan på kommunens eller regionens förhandlingsläge i en tvist med andra parter. Med hänvisning till denna lydelse i rekommendationen lämnar Region Stockholm inte uppgifter avseende den pågående rättsprocessens uppskattade finansiella effekt eller bedömning av sannolikheten för att ansvarsförbindelsen infrias.

5.3 Kassaflödesanalys

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	Utfall 2023 jan-aug	**Utfall 2022 jan-aug**	**Utfall 2023 jan-aug**	**Utfall 2022 jan-aug**
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	-359	5 245	-311	5 524
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9 542	5 371	5 670	3 399
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**9 183**	**10 616**	**5 359**	**8 923**
Ökning (-) respektive minskning (+) av förråd och varulager	80	151	4	-13
Ökning (-) respektive minskning (+) kortfristiga fordringar	2 111	-1 073	-472	-6 715
Ökning (+) respektive minskning (-) av kortfristiga skulder (exklusive leasing- och lånefinansiering)	-2 280	-3 005	-2 356	-2 175
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**9 094**	**6 689**	**2 535**	**20**
Investeringsverksamheten				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-153	-46	-26	-2
Investering i materiella anläggningstillgångar	-8 358	-7 055	-2 004	-1 617
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	118	167	104	166
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten*	**-8 393**	**-6 934**	**-1 926**	**-1 453**
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	2 418	4 543	4 808	4 543
Amortering av långfristiga skulder	-3 500	-4 200	-3 500	-6 252
Förändring långfristiga fordringar	0	-32	-1 995	3 234
Förändringar långfristiga skulder	-46	-30	-66	-313
Förändring av leasingfinansiering	-916	-1 151	0	0
Erhållna bidrag	2 844	2 869	167	223
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**800**	**1 999**	**-586**	**1 435**
Årets kassaflöde	**1 501**	**1 754**	**23**	**2**
Likvida medel vid årets början	**2 766**	**6 462**	**1 011**	**1 003**
Likvida medel vid periodens slut	**4 267**	**8 216**	**1 034**	**1 005**
) Specifikation av ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	4 683	4 527	1 966	2 550
Förändring av avsättningar	5 182	1 281	3 743	999
Realisationsresultat och utrangeringar	-4	-120	-51	-134
Övriga poster	-319	-317	12	-16
Justering för ej likviditetspåverkande poster	**9 542**	**5 371**	**5 670**	**3 399**

Periodens kassaflöde uppgår till 1 501 miljoner kronor.

Kassaflödet från den löpande verksamheten är positivt med 9 094 miljoner kronor, vilket beror på ej kassaflödespåverkande poster, främst avskrivningar och avsättning till pensioner som inte medför någon utbetalning under året.

Periodens investeringar påverkar kassaflödet med -8 511 miljoner kronor. Försäljning på 118 miljoner kronor avser främst försäljning av fastigheten Berga Naturbruksgymnasium.

Inom finansverksamheten har kassaflödet påverkats av nyupptagna lån samt amortering på lån och leasingskuld med sammanlagt -2 044 miljoner kronor. Erhållen medfinansiering till kollektivtrafiken uppgick till 2 844 miljoner kronor.

Likvida medel per 31 augusti 2023 uppgår till 4 267 miljoner kronor.

6. Hälso- och sjukvård

6.1 Övergripande om hälso- och sjukvård

Region Stockholm ansvarar för att länets invånare får den hälso- och sjukvård samt tandvård de behöver. Verksamheten omfattar allt från sjukvård och hälsofrämjande arbete till forskning, utbildning och utveckling.

Resultat hälso- och sjukvård	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Mkr	jan-aug	jan-aug		jan-aug			
Patientavgifter	959	863	96	884	1 458	1 333	125
Anslag	49 215	49 209	6	47 378	73 823	73 823	0
Statsbidrag	464	191	273	1 442	432	286	145
Övriga intäkter	12 207	11 167	1 041	8 515	18 686	16 994	1 691
Summa verksamhetens intäkter	**62 845**	**61 430**	**1 415**	**58 219**	**94 399**	**92 437**	**1 962**
Personalkostnader och inhyrd personal	-25 959	-24 193	-1 766	-22 408	-39 661	-37 048	-2 613
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-18 415	-17 564	-851	-16 700	-28 539	-27 004	-1 535
Övriga kostnader	-17 483	-17 136	-347	-16 769	-26 185	-25 668	-517
Summa verksamhetens kostnader	**-61 857**	**-58 893**	**-2 964**	**-55 878**	**-94 386**	**-89 721**	**-4 665**
Avskrivningar	-877	-926	50	-881	-1 328	-1 411	82
Verksamhetens resultat	**112**	**1 611**	**-1 499**	**1 460**	**-1 315**	**1 306**	**-2 621**
Finansiella intäkter	334	0	334	2	499	0	499
Finansiella kostnader	-985	-671	-314	-188	-1 058	-1 007	-52
Resultat	**-538**	**940**	**-1 478**	**1 274**	**-1 874**	**299**	**-2 174**

Tabellen redovisar det sammanlagda utfallet för Region Stockholms nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård.

6.1.1 Resultat per augusti

Resultatet för den samlade hälso- och sjukvården uppgår till -538 miljoner kronor efter årets åtta första månader, vilket innebär ett underskott på -1 478 miljoner kronor jämfört med budgeten för perioden. Den främsta orsaken till detta är högre kostnader för personal samt köpt hälso- och sjukvård.

Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal uppgick till 25 959 miljoner kronor för perioden, vilket är en ökning med 15,8 procent jämfört med föregående år. Jämfört med budgeten för perioden är avvikelsen -1 766 miljoner kronor och förklaras framför allt av fler anställda än budgeterat samt högre löne- och pensionskostnader. Kostnaderna för inhyrd personal har dock minskat med 144 miljoner kronor eller 19,1 procent jämfört med

motsvarande period föregående år. Detta är en följd av det gemensamma arbete som regionens hälso- och sjukvårdsproducerande nämnder och bolag har gjort för att minska beroendet av inhyrd personal som bland annat innefattar att samtliga direktupphandlingar har avslutats samt att ett nytt regiongemensamt ramavtal har implementerats. Det är framför kostnader för sjuksköterskor vilka har minskat med 141 miljoner jämfört med samma period föregående år.

Hälso- och sjukvården inom Region Stockholm bedrivs till 41 procent av externa vårdgivare. Efter åtta månader avviker kostnaden för externt köpt hälso- och sjukvård negativt från budgeten med -851 miljoner kronor vilket motsvarar 4,8 procent. Den negativa avvikelsen förklaras av högre kostnader för externt köpt prehospital vård samt äldresjukvård, vilket kan förklaras av ökad vårdproduktion som en följd av fler vårdplatser inom geriatriken samt ett ökat antal vårddygn inom avancerad sjukvård i hemmet (ASIH).

Regionfullmäktige beslutade den 20 mars 2023 om att ge hälso- och sjukvårdsnämnden ett permanent tillskott på två miljarder kronor för år 2023 (RS 2022-0638) för att hantera underskott inom befintlig verksamhet vid akutsjukhusen. Per augusti har 1 333 miljoner kronor tilldelats hälso- och sjukvårdsnämnden som i sin tur har vidareförmedlat dessa pengar till akutsjukhusen, vilket framförallt förklarar den positiva avvikelsen för övriga intäkter.

Region Stockholm har sex akutsjukhus som bedrivs i egen regi. Från söder till norr är det Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Karolinska Universitetssjukhuset, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Danderyds Sjukhus AB och Norrtälje sjukhus.

Resultat akutsjukhusen	**Utfall**	**Budget**	**Avvikelse**	**Utfall**	**Prognos**	**Budget**	**Avvikelse**
Mkr	**2023**	**2023**		**2022**	**2023**	**2023**	
	jan-aug	**jan-aug**		**jan-aug**			
Karolinska Universitetssjukhuset	-600,5	25,5	-625,9	20,5	-600,0	44,0	-644,0
Södersjukhuset AB	-139,7	-12,5	-127,2	-231,5	-165,0	21,0	-186,0
Danderyds Sjukhus AB	-67,6	3,8	-71,4	-163,9	-155,0	24,0	-179,0
Södertälje Sjukhus AB	-31,1	17,5	-48,7	1,1	-63,0	5,0	-68,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	-3,7	-2,7	-1,0	27,7	13,6	7,0	6,6
TioHundra AB*	-21,6	3,9	-25,5	-15,4	-50,2	0,0	-50,2
Akutsjukhusen totalt	**-864,2**	**35,6**	**-899,8**	**-361,5**	**-1 019,6**	**101,0**	**-1 120,6**

*) Samägs med Norrtälje kommun via kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON).

Per augusti är akutsjukhusens samlade utfall -864 miljoner kronor och avviker negativt med 900 miljoner kronor jämfört mot budget. Samtliga akutsjukhus har negativa avvikelser i personalkostnader, vilket kan tillskrivas en högre personalvolym med en procent jämfört med föregående år, högre lönenivåer samt högre pensionskostnader än vad som har budgeterats. Utöver detta har akutsjukhusens kostnader för vårdmaterial ökat till följd av den höga inflationen.

Akutsjukhusen har i uppdrag att arbeta för en minskad inhyrning av personal och satsa på egen personal för bättre kontinuitet och kompetens. Med egen personal är målsättningen att både verksamheten kan vidareutvecklas och att en långsiktig vårdkontakt kan säkras. Akutsjukhusen arbetar intensivt med en kraftig reducering av inhyrning vilket kortsiktigt påverkar ekonomin negativt i form av lägre vårdproduktion och därmed minskade intäkter under året.

6.1.2 Resultatprognos 2023

Den samlade hälso- och sjukvården prognostiserar ett resultat för helåret på -1 874 miljoner kronor, vilket är 2 174 miljoner kronor sämre än budgeten för året. Detta förklaras främst av ökade kostnaderna för personal med 2 613 miljoner kronor, med anledning av ökade löne- och pensionskostnader samt fler anställda än planerat i budget. De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal för helår 2023 innebär en minskning med 390 miljoner kronor (32,0 procent) jämfört med utfallet för hela 2022.

Prognostiserade kostnader för externt köpt vård överstiger budgeten med 1 535 miljoner kronor, 5,7 procent, vilket framför allt avser ökade kostnader för köpt psykiatrisk vård, prehospital vård och äldresjukvård samt för vårdvalsområdena specialiserad rehabilitering och långvarig smärta.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar en prognosavvikelse på -609 miljoner kronor, främst avseende högre kostnader för köpta vårdtjänster såsom psykiatrisk vård, prehospital vård och äldresjukvård samt för vårdval specialiserad rehabilitering och långvarig smärta.

Primärvårdsnämnden redovisar en prognosavvikelse på -113 miljoner kronor. Främsta förklaringen är ökad kostnad för husläkaruppdraget vilken orsakas av fördyring avseende medicinsk diagnostik, ökade kostnader för kapiteringsersättning samt ökad kostnad för primärvårdsrehabilitering som beror på en fortsatt ökning av vårdkonsumtion.

Akutsjukhusen prognostiserar en negativ avvikelse mot budget för helåret med undantag för S:t Eriks Ögonsjukhus AB som prognostiserar ett resultat i nivå med budget. Totalt är prognosen för helåret -1 020 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse på 1 121 miljoner kronor mot budget. Prognosen påverkas främst av samma faktorer som resultatet per augusti, såsom minskad produktion höga personal- och pensionskostnader till följd av flera anställda samt en hög inflation. För att akutsjukhusens prognos ska kunna uppnås krävs att en stor del av insatta åtgärder kan realiseras och ge en effekthemtagning redan år 2023.

För helåret prognostiseras Stockholms läns sjukvårdsområde ett resultat som understiger budget med 298 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen förklaras av ökade kostnader för personal med anledning av ökade löne- och pensionskostnader, fler anställda än planerat i budget, samt ökade kostnader för inhyrd personal.

6.1.3 Åtgärdsprogram

Åtgärdsplaner som nämnder och bolag inom Hälso- och sjukvården har arbetat fram för att nå en ekonomi i balans uppgår sammantaget till 1 098 miljoner kronor. Det pågår ett intensivt arbete med att reducera andelen inhyrd personal i linje med den regiongemensamma överenskommelsen samtidigt som rekrytering av egenanställd personal pågår. En gemensam kapacitetsmodell har också implementerats under året. De månatliga uppföljningarna visar på att det är svårt att få ekonomisk effekt på de planerade åtgärdsplanerna på grund av den höga inflationen. Därför jobbar nämnder och bolag kontinuerligt med att identifiera och genomföra nya, tillkommande åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Den uppnådda effekten per augusti 2023 uppgår till 339 miljoner kronor vilket motsvarar 31 procent av de framtagna åtgärdsplanerna.

6.1.4 Produktion akutsjukhusen

Vårdform, behandling, uppdrag	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Akutsjukhus*							
Besök, akuta	270 120	285 821	-15 701	267 383	443 875	430 601	13 274
Besök, elektiva	1 681 541	1 615 974	65 567	1 583 969	2 592 165	2 522 291	69 874
Slutenvårdstillfällen, akuta	102 083	105 541	-3 457	105 237	159 895	160 084	-189
Slutenvårdstillfällen, elektiva	30 421	34 300	-3 879	31 547	45 935	53 150	-7 215

*Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, TioHundra AB.

Produktionen uttryckt som öppenvårdsbesök och slutenvårdstillfällen är inom akutsjukhusen sammantaget lägre än budget inom såväl akut som elektiv slutenvård samt inom den akuta öppenvården. För den elektiva öppenvården är utfallet högre än budget. Den elektiva öppenvården har varit mindre påverkad av covid-19 jämfört med föregående år vilket har gjort att utfallet är högre än budget. Den minskade produktionen inom slutenvården kan till stor del förklaras av regionens satsning på restriktiv inhyrning av vårdpersonal vilket har påverkat operationskapacitet och antal vårdplatser negativt. Akutsjukhusen har inlett ett gemensamt arbete med åtgärder för att möta utmaningarna som uppstått. Åtgärderna innefattar bland annat en gemensam kapacitetsplaneringsmodell samt aktiviteter för att attrahera och behålla personal.

6.1.5 Produktion Stockholms läns sjukvårdsområde

Vårdform	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
SLSO							
Öppenvård	3 620 474	3 540 686	79 788	3 405 530	5 556 473	5 471 370	85 103
Slutenvård	24 760	25 083	-323	24 260	37 426	37 987	-561
Vårddygn ASiH/palliativ vård	161 503	166 568	-5 065	161 096	247 000	251 668	-4 668

Stockholms läns sjukvårdsområde har haft en hög produktion inom öppenvård, geriatrik, primärvård och den psykiatriska vården jämfört med både budget och med utfallet föregående år. För geriatriken ligger ökningen inom uppdraget förstärkt utskrivning och inom primärvård ligger ökningen inom rehabilitering till följd av högt tryck när patienterna kommit tillbaka efter covid-19-pandemin. Den somatiska specialistvården ligger högre än under 2022 och över budgeten för perioden till följd av högre remissinflöde. Antalet vårddygn i ASiH samt vårddygn i palliativ slutenvård ligger under budget till följd av lågt remissinflöde.

6.1.6 Produktion Folktandvården i Stockholms län AB

Vårdform	Utfall 2023 jan-aug	Budget 2023 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2022 jan-aug	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse
Folktandvården							
Antal behandlade barn	211 565	208 345	3 220	204 569	289 000	289 000	0
Antal behandlade vuxna	191 737	184 747	6 990	181 676	250 000	248 000	2 000
Antal beh spec. tandvård	26 357	29 994	-3 637	29 525	38 000	40 000	-2 000

Vårdproduktionen inom allmäntandvården var per augusti, både för behandlade barn och vuxna, tre procent respektive sex procent högre än

motsvarande period föregående år. Ökningen härleds främst till lägre sjukfrånvaro än föregående år, samt att bokad patienttid i förhållande till behandlarens närvarotid har ökat.

Minskningen med 11 procent från föregående år avseende antal behandlade för specialisttandvården beror främst på minskad tillgänglig arbetstid till följd av att antalet behandlare har minskat jämfört med föregående år.

Den ackumulerade helårsprognosen för tandvårdsproduktion ligger i paritet med budget.

7. Kollektivtrafik

7.1 Övergripande om kollektivtrafik

Trafiknämnden ansvarar för kollektivtrafik på land och på vatten, särskilda persontransporter[7] , samt utbyggnaden av Stockholms tunnelbana. Nämndens resultat per augusti uppgick till 45 miljoner kronor, vilket är 675 miljoner kronor högre än budget. För helåret prognosticeras ett resultat på -643 miljoner kronor, vilket är 523 miljoner kronor högre än årets budget.

Resultat kollektivtrafik	**Utfall**	**Budget**	**Avvikelse**	**Utfall**	**Prognos**	**Budget**	**Avvikelse**
Mkr	**2023**	**2023**		**2022**	**2023**	**2023**	
	jan-aug	**jan-aug**		**jan-aug**			
Biljettintäkter	5 793	5 918	-124	5 228	9 047	9 265	-218
Anslag	8 186	8 186	0	7 813	12 279	12 279	0
Övriga intäkter	3 339	3 124	215	3 156	5 139	4 765	374
Summa verksamhetens intäkter	**17 318**	**17 227**	**91**	**16 198**	**26 465**	**26 309**	**156**
Bemanningskostnader	-793	-851	59	-629	-1 281	-1 318	37
Köpt trafik	-10 252	-10 672	420	-10 730	-15 935	-16 285	350
Övriga kostnader	-3 048	-3 071	23	-2 515	-4 891	-4 782	-109
Summa verksamhetens kostnader	**-14 093**	**-14 594**	**501**	**-13 874**	**-22 107**	**-22 384**	**278**
Avskrivningar	-2 507	-2 463	-45	-2 312	-3 766	-3 850	84
Verksamhetens resultat	**718**	**170**	**548**	**12**	**592**	**74**	**518**
Finansiella intäkter	114	37	77	27	83	55	28
Finansiella kostnader	-786	-837	50	-382	-1 318	-1 295	-23
Resultat	**45**	**-630**	**675**	**-344**	**-643**	**-1 166**	**523**

[7] Särskilda persontransporter är samlingsnamnet för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts. Syftet med dessa transporter är att resenärer med särskilda behov ska ha möjlighet att resa.

Intäkterna för perioden avviker positivt med 91 miljoner kronor jämfört med budget. Periodens biljettintäkter var 124 miljoner kronor lägre än budget till följd av ett lägre resande än budgeterat. Avvikelsen för övriga intäkter består huvudsakligen av vidarefakturering till trafikentreprenörerna av fordonsgas, diverse material och uthyrning. De vidarefakturerade intäkterna motsvaras av kostnader på motsvarande belopp. Utöver dessa var även intäkter från lokaler och medfinansiering högre än budget. I övriga intäkter ingår även en reavinst på tio miljoner kronor för försäljningen av Grisslinge bussdepå.

Kostnaderna för perioden avviker positivt med 501 miljoner kronor jämfört med budget.

Bemanningskostnaderna understeg budget med 59 miljoner kronor på grund av färre anställda än planerat.

Kostnaderna för köpt trafik var totalt 420 miljoner kronor lägre än budget främst för pendeltågs- och busstrafiken. De lägre kostnaderna beror bland annat på en positiv avvikelse för prisindex i avtalen. Därtill har kostnaderna minskat med anledning av att operatörer inte kunnat utföra trafik som planerat, i rätt tid och i rätt omfattning. Detta medför i sin tur att ersättning för incitament minskat samtidigt som högre viten för ej utförd trafik debiterats.

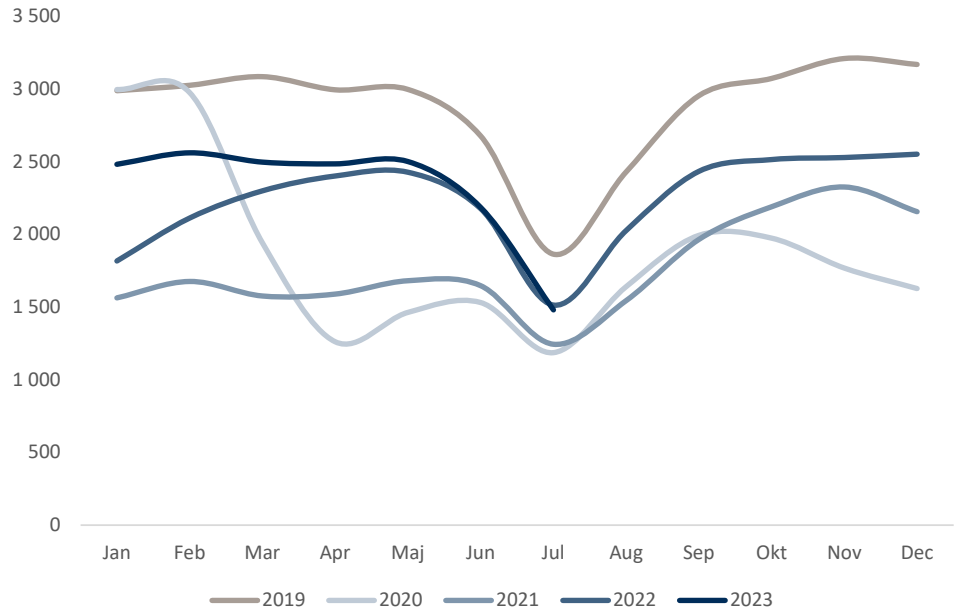
För övriga trafikslag, tunnelbana, lokalbana, sjötrafik och färdtjänst redovisas inga större avvikelser.

Övriga kostnader understeg budget med anledning av lägre anläggningsunderhåll, framför allt kopplat till fordon och IT. Avskrivningarna var 45 miljoner kronor högre än budget, främst på grund av att investeringar tagits i drift kopplade till Roslagsbanan. Finansiella intäkter ökade med anledning av ränteintäkter på likvida medel. Samtidigt är räntekostnaderna lägre till följd av ett minskat upplåningsbehov.

Prognosen för helåret uppgår till -643 miljoner kronor och överstiger budget med 523 miljoner kronor. Biljettintäkterna förväntas understiga budget då resandet prognostiseras uppnå 84 procent på årsbasis i stället för budgeterade 90 procent. Övriga intäkter påverkas av vidarefakturerad ersättningstrafik till kommuner, vilket möts av motsvarande kostnader. Till detta kommer ett regioninternt bidrag om 100 miljoner kronor kopplat till åtgärder för god ekonomisk hushållning.

Kostnad för köpt trafik prognostiseras bli lägre till följd av lägre incitamentskostnader samt högre viten för utebliven trafik. Till detta kommer lägre indexkostnader. Avskrivningskostnaderna påverkas av förskjutna tidplaner för vissa investeringsprojekt samt senarelagda fordonsleveranser, som pendeltåg X60, roslagsbanevagnar X15p och tunneltåg C30.

5.1.1 Resande i SL-trafiken

*) Statistiken över resandet för augusti var inte klar vid tidpunkten då nämnder och bolag rapporterade in underlag till Region Stockholms delårsrapport.

Diagrammet visar antalet genomsnittligt påstigande en vanlig vardag. Antalet genomsnittligt påstigande varierar med tiden på året. Under sommaren har alla trafikslag färre genomsnittligt påstigande än under vintermånaderna. Resandet med kollektivtrafiken minskade markant till följd av pandemin. Distansarbete och nya beteenden bidrar till att ökningen av resande sker gradvis. Antalet genomsnittligt påstigande en vanlig vardag uppgick efter juli till 2 306 000. Budgeterat genomsnitt för helåret uppgår till 2 623 000 påstigande och prognosen 2 421 000, vilket är åtta procent lägre än budget. Resandet med lokalbana har återhämtat sig i högre utsträckning än för buss, tunnelbana och pendeltåg.

Antal påstigande inom kollektivtrafik på vatten har ökat jämfört med föregående år. Pendelbåtstrafiken ökade med åtta procent och

skärgårdstrafiken ökade med nio procent. Ökningen inom pendelbåt beror på ett nytt trafikavtal (Linje 80 sjövägen) med fler avgångar och högre kapacitet, samt den nya försökslinjen Linje 83. Både båtpendeln och skärgårdstrafiken beräknas nå sina respektive mål gällande antal påstigande.

Inom särskilda persontransporter ökade resandet med sju procent i jämförelse med motsvarande period föregående år vilket främst var en ökning i antalet taxiresor.

8. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten har upprättats enligt kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR, som gäller den juridiska personen Region Stockholm och den sammanställda redovisningen.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med årsredovisning 2022.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Årsredovisning 2022 för Region Stockholms verksamhetsstiftelser (RS 2023-0304)
2. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum
3. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
4. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Stiftelsen Cancercentrum Karolinska
5. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin
6. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Stiftelsen Clara
7. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Stockholms Konserthusstiftelse
8. Årsredovisning och revisionsberättelse för 2022 för Stiftelsen Flemingsberg Science
9. Slutredovisning för 2022 för Stiftelsen Stockholms läns museum

Godkänd av Emma Lennartsson, 2023-09-26